



# ECB metinės ataskaitos

2018 m.

<b>Vadovybės ataskaita</b>	<b>2</b>
<b>ECB finansinės ataskaitos</b>	<b>20</b>
2018 m. gruodžio 31 d. balansas	20
2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų pelno (nuostolio) ataskaita	22
Apskaitos politika	23
Pastabos dėl balanso	31
Nebalansinės priemonės	48
Pastabos dėl pelno (nuostolio) ataskaitos	51
Įvykiai po balanso	59
<b>Nepriklausomo auditoriaus išvada</b>	<b>62</b>
<b>Pastaba dėl pelno (nuostolio) paskirstymo</b>	<b>68</b>

# Vadovybės ataskaita

## 1 ECB vadovybės ataskaitos tikslas

Vadovybės ataskaita yra neatskiriama ECB metinių ataskaitų dalis. Joje skaitytojams pateikiama pagalbinė su finansinėmis ataskaitomis susijusi informacija<sup>1</sup>.

Atsižvelgiant į tai, kad ECB veikla ir operacijos vykdomos siekiant įgyvendinti politikos tikslus, banko finansinė padėtis ir finansiniai rezultatai turėtų būti vertinami jų neatsiejant nuo ECB politikos veiksmų.

Vadovybės ataskaitoje aprašoma ECB pagrindinė veikla, operacijos ir kokį poveikį jos daro banko finansinėms ataskaitoms. Be to, šioje ataskaitoje analizuojami pagrindiniai balanso ir pelno (nuostolio) ataskaitos pokyčiai per metus. Joje taip pat pateikiama informacijos apie ECB finansinius išteklius. Galiausiai, ataskaitoje aprašoma rizikos aplinka, su kuria vykdydamas veiklą susiduria ECB, įskaitant finansinę ir operacinę riziką, ir pateikiama informacijos apie rizikos valdymo politiką, naudojamą visoms šioms rizikoms mažinti.

## 2 Veikla

ECB yra Eurosistemos dalis ir pagrindinis jo tikslas – palaikyti kainų stabilumą. Kaip aprašyta ECBS statute<sup>2</sup>, pagrindiniai ECB uždaviniai yra šie: įgyvendinti euro zonos pinigų politiką, atlikti užsienio valiutos operacijas, valdyti euro zonos šalių oficialiąsias užsienio valiutos atsargas ir skatinti sklandų mokėjimo sistemų veikimą.

Be to, ECB atsako už efektyvų ir nuoseklų Bendro priežiūros mechanizmo (BPM) veikimą, kad būtų vykdoma intervencijomis pagrįsta ir veiksminga bankų priežiūra, padedanti užtikrinti bankų sistemos saugumą ir patikimumą bei finansų sistemos stabilumą.

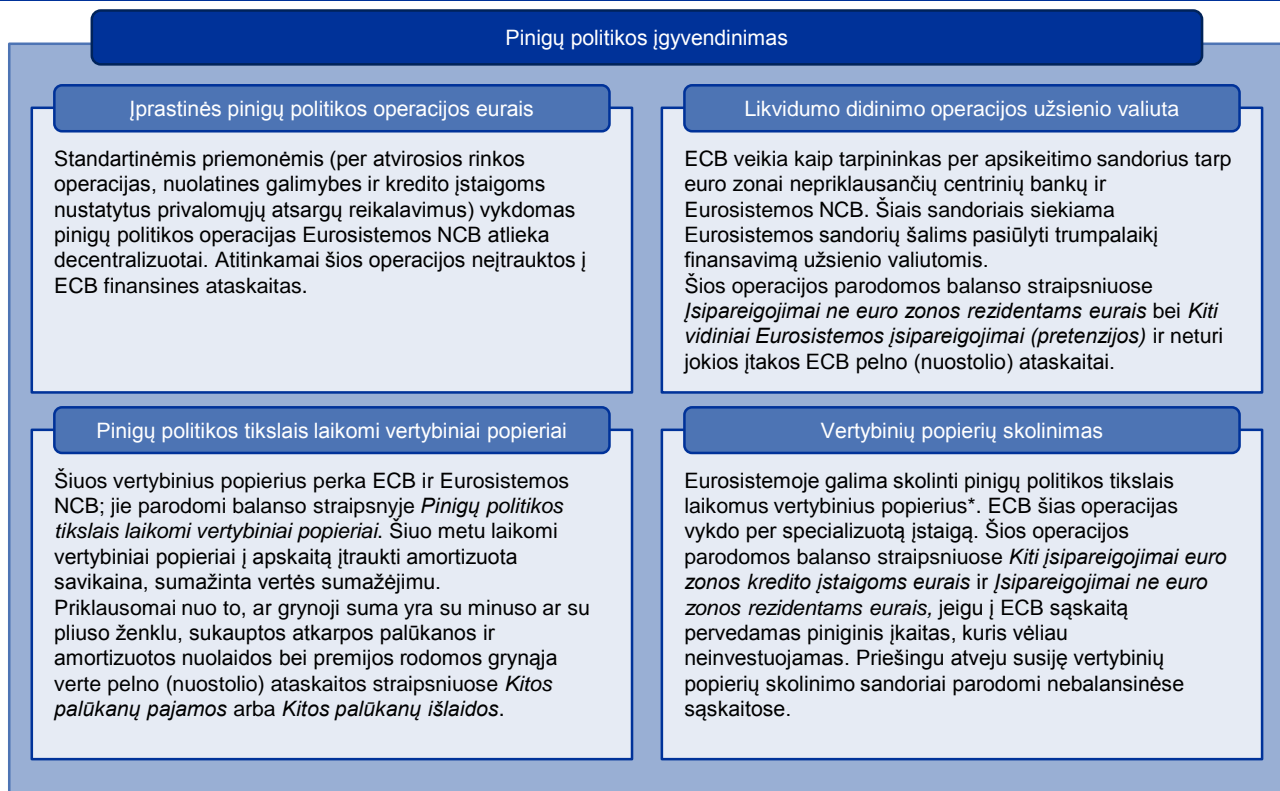
Vadovaujantis decentralizuoto pinigų politikos įgyvendinimo Eurosistemoje principu, Eurosistemos pinigų politikos operacijos yra įtrauktos į ECB ir euro zonos nacionalinių centrinių bankų (NCB) finansines ataskaitas. Toliau 1 schemeje apžvelgiamos pagrindinės operacijos ir funkcijos, kurias ECB atlieka vykdydamas savo įgaliojimus, ir kokią įtaką jos daro ECB finansinėms ataskaitoms.

<sup>1</sup> Finansines ataskaitas sudaro balansas, pelno (nuostolio) ataskaita ir susijusios pastabos. Metinės ataskaitas sudaro finansinės ataskaitos, vadovybės ataskaita, auditoriaus išvada ir pastaba dėl pelno (nuostolio) paskirstymo.

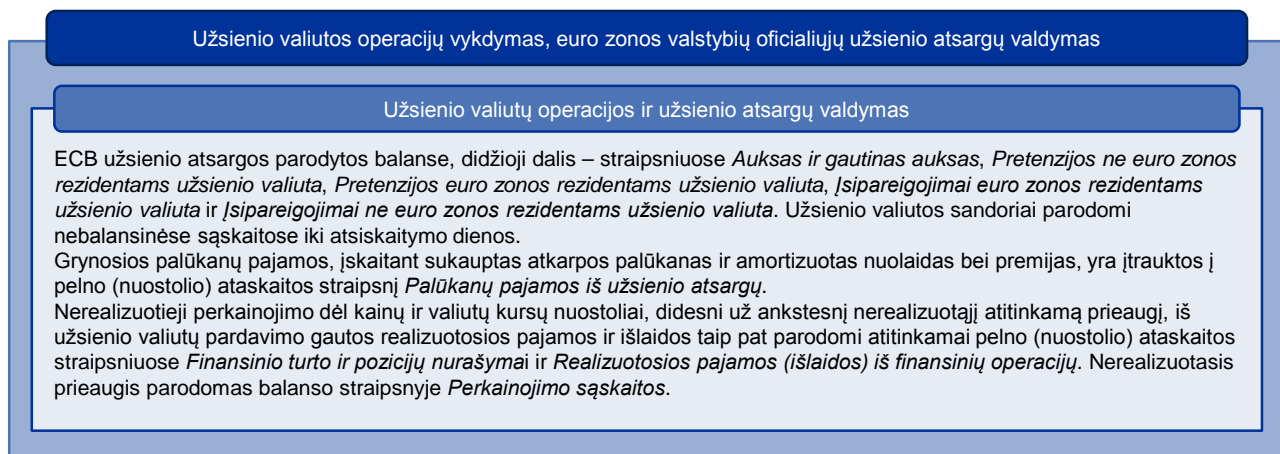
<sup>2</sup> Protokolas dėl Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statuto.

## 1 schema

### ECB pagrindinė veikla ir jos poveikis ECB finansinėms ataskaitoms



\*Daugiau informacijos apie vertybinių popierių skolinimą pateikiama [ECB interneto svetainėje](#).



## Sklandaus mokėjimo sistemų veikimo skatinimas

### Mokėjimo sistemos (sistema TARGET2)

Euro zonos NCB vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę TARGET2 ECB atžvilgiu, ECB balanse atskleidžiami kartu kaip atskira turto ar įsipareigojimų grynoji pozicija. Atlyginimas už šiuos likučius įtrauktas į pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnius *Kitos palūkanų pajamos* ir *Kitos palūkanų išlaidos*.

\* Daugiau informacijos apie TARGET2 pateikiama [ECB interneto svetainėje](#).

## Indėlis didinant kredito įstaigų saugumą ir patikimumą bei visos finansų sistemos stabilumą

### Bankų priežiūra – Bendras priežiūros mechanizmas

ECB per metus patiriamas su priežiūros uždaviniais susijusios išlaidos padengiamos iš metinių priežiūros mokesčių, kuriuos moka prižiūrimi subjektai. Priežiūros mokesčiai įtraukiami į pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnį *Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos*.

Be to, ECB turi teisę skirti administracines nuobaudas prižiūrimiems subjektams už ES bankų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų prudencinių reikalavimų (įskaitant ECB priežiūrinius sprendimus) nesilaikymą. Susijusios pajamos įtraukiamos į pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnį *Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos*.

## Kita

### Banknotai apyvartoje

ECB paskirta 8 % visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertės. Šią dalį užtikrina pretenzijos NCB, už kurias mokamos pagrindinėms refinansavimo operacijoms taikomos palūkanos. Šios palūkanų pajamos parodomos pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje *Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje*.

Išlaidas, susidarancias dėl tarpvalstybinio eurų banknotų pervežimo tarp banknotų spaustuvių ir NCB pristatant naujus banknotus ir banknotų pervežimo tarp NCB kompensuojant jų trūkumą perteklinėmis atsargomis, centralizuotai padengia ECB. Šios išlaidos parodomos pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje *Banknotų gamybos paslaugos*.

### Nuosavų lėšų portfelis

ECB nuosavų lėšų portfelis parodytas balanse, didžioji dalis – straipsnyje *Kitas finansinis turtas*. Grynosios palūkanų pajamos, įskaitant sukauptas atkarpos palūkanas ir amortizuotas nuolaidas bei premijas, yra įtrauktos į pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnį *Kitos palūkanų pajamos* ir *Kitos palūkanų išlaidos*. Nerealizuotieji perkainojimo dėl kainų nuostoliai, didesni už ankstesnį nerealizuotąjį atitinkamą kainos prieaugį, iš vertybinių popierių pardavimo gautos realizuotosios pajamos ir išlaidos taip pat parodomi atitinkamai pelno (nuostolio) ataskaitos straipsniuose *Finansinio turto ir pozicijų nurašymai* ir *Realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų*. Nerealizuotasis kainos prieaugis parodomas balanso straipsnyje *Perkainojimo sąskaitos*.

## 3 Finansų raida<sup>3</sup>

### 3.1 Balansas

2014 m. ketvirtąjį ketvirtį ECB balansas pradėjo didėti, kai buvo pradėti pirkti vertybiniai popieriai pagal trečiąją Padengtųjų obligacijų pirkimo programą (POPP3) ir Turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programą (TUVPPP). Balansas didėjo ir vėlesniais metais (žr. 1 pav.), daugiausia dėl vertybinių popierių įsigijimo pagal Viešojo sektoriaus pirkimo programą (VSPP).



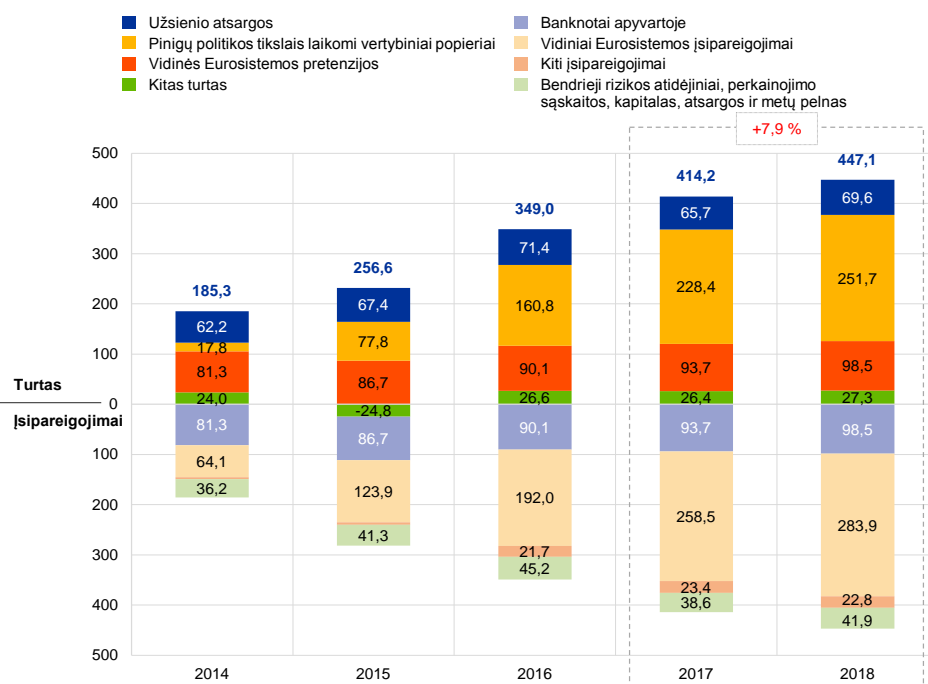
**32,9 mlrd. eurų**  
2018 m. padidėjo visas turtas

2018 m. **visas ECB turtas** padidėjo 32,9 mlrd. – iki 447,1 mlrd. eurų, daugiausia dėl pagal Turto pirkimo programą (TPP)<sup>4</sup> įsigytų vertybinių popierių portfelio. Palyginti su 2017 m., ECB turtas didėjo mažiau dėl mažesnės apimties kas mėnesį pagal TPP vykdomų pirkimų 2018 m. Dėl šių pirkimų balanso straipsnio *Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai* suma padidėjo, o dėl piniginių atsiskaitymų už minėtus pirkimus per TARGET2 sąskaitas atitinkamai padidėjo straipsnio *Vidiniai Eurosistemos įsipareigojimai* suma.

#### 1 pav.

#### Pagrindinės ECB balanso sudedamosios dalys

(mlrd. eurų)



Šaltinis: ECB.

<sup>3</sup> Dėl apvalinimo šiame dokumente pateiktų atskirų skaičių sumos gali nesutapti su nurodytomis bendromis sumomis, o procentų sumos gali nesudaryti absoliutaus skaičiaus.

<sup>4</sup> Turto pirkimo programa apima POPP3, TUVPPP, VSPP ir Bendrovių sektoriaus pirkimo programą (BSPP). Daugiau informacijos apie TPP pateikiama [ECB interneto svetainėje](#).



**56 %**

viso turto sudaro pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai

2018 m. pabaigoje **pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai, išreikšti eurais**, sudarė 56 % viso ECB turto. Šiame balanso straipsnyje parodyti vertybiniai popieriai, kuriuos ECB įsigijo pagal Vertybinių popierių rinkų programą (VPRP), tris Padengtųjų obligacijų pirkimo programas (POPP1, POPP2 ir POPP3), TUVPPP ir VSPP<sup>5</sup>. 2018 m. vertybiniai popieriai pagal POPP3, TUVPPP ir VSPP<sup>6</sup> buvo perkami iki metų pabaigos, kai gryniesi pirkimai baigėsi. Pirkimai buvo vykdomi vadovaujantis Valdančiosios tarybos sprendimais dėl bendros mėnesio pirkimų sumos Eurosistemoje ir laikantis iš anksto nustatytų tinkamumo kriterijų. Eurosistema ir toliau reinvestuos visas pagrindinės sumos mokėjimų lėšas, gautas iš pagal TPP įsigytų vertybinių popierių išpirkimo suėjus jų terminui, vadovaudamasi 2018 m. gruodžio 13 d. Valdančiosios tarybos sprendimu.



**23,3 mlrd. eurų**

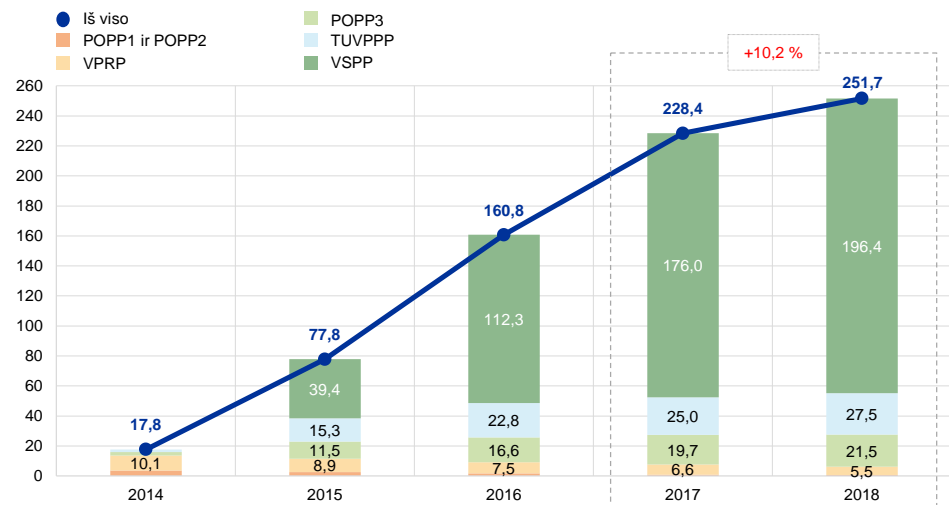
padidėjo pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai

Dėl įvykdytų pirkimų, o daugiausia dėl pirkimų pagal VSPP 2018 m. pinigų politikos tikslais ECB turimas vertybinių popierių portfelis padidėjo 23,3 mlrd. – iki 251,7 mlrd. eurų (žr. 2 pav.). Pagal POPP1, POPP2 ir VPRP įsigytų vertybinių popierių portfelis dėl išpirkimų sumažėjo 1,5 mlrd. eurų.

## 2 pav.

### Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai

(mlrd. eurų)



Šaltinis: ECB.

2018 m. **ECB užsienio atsargų**, kurias sudaro auksas, specialiosios skolinimosi teisės, JAV doleriai, Japonijos jenos ir Kinijos ženminbi juaniai, bendra vertė eurais padidėjo 3,9 mlrd. – iki 69,6 mlrd. eurų.

ECB turimo aukso ir gautino aukso vertė eurais 2018 m. padidėjo 0,6 mlrd. – iki 18,2 mlrd. eurų (žr. 3 pav.) dėl padidėjusios aukso rinkos kainos eurais, tačiau aukso kiekis uncijomis nepakito. Dėl šio padidėjimo atitinkama suma padidėjo ir ECB perkainojimo sąskaitos (žr. 3.2 skirsny).

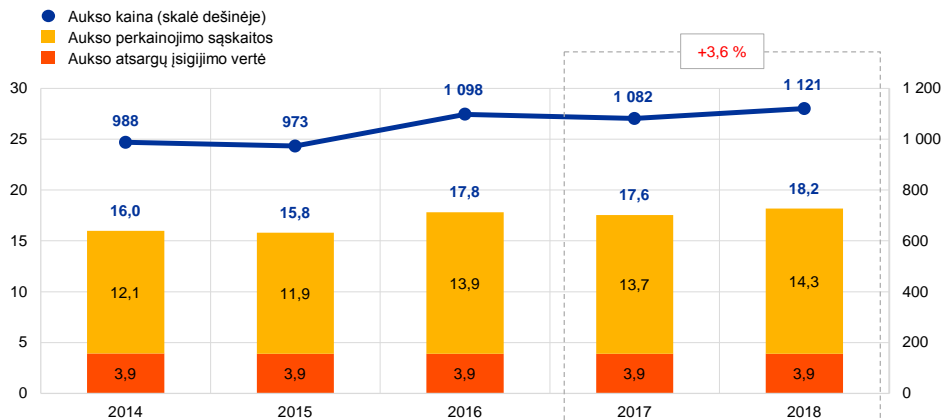
<sup>5</sup> ECB pagal BSPP vertybinių popierių neperka.

<sup>6</sup> 2018 m. pirkimai pagal pirmąsias dvi POPP ar VPRP nebebuvo vykdomi, nes jie buvo sustabdyti 2010 ir 2012 m.

### 3 pav.

#### Auksas ir aukso kainos

(skalė kairėje: mlrd. eurų; skalė dešinėje: eurai už Trojos unciją grynojo aukso)



Šaltinis: ECB.



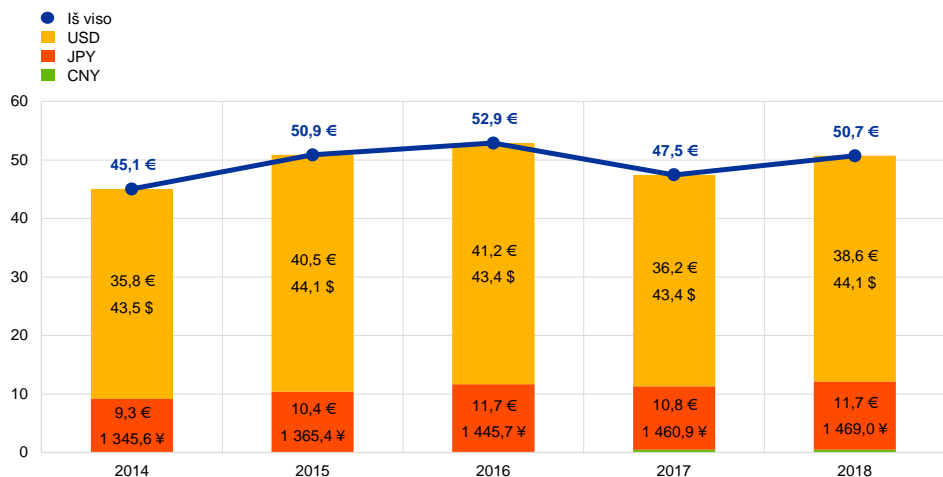
Atpigus eurui padidėjo ECB grynosios užsienio valiutos pozicijos suma

ECB grynoji užsienio valiutos pozicijos<sup>7</sup> JAV doleriais, Japonijos jenomis ir Kinijos ženminbi juoniais vertė eurai padidėjo 3,2 mlrd. – iki 50,7 mlrd. eurų (žr. 4 pav.), daugiausia dėl JAV dolerio ir Japonijos jenos atžvilgiu sumažėjusio euro kurso. Atitinkamai padidėjo ir ECB perkainojimo sąskaitų likučiai (žr. 3.2 skirsinį).

### 4 pav.

#### Užsienio valiuta

(mlrd. eurų)



Šaltinis: ECB.

JAV doleriai ir toliau sudarė didžiausią ECB užsienio valiutos atsargų dalį – apie 76 % (2018 m. pabaigoje).

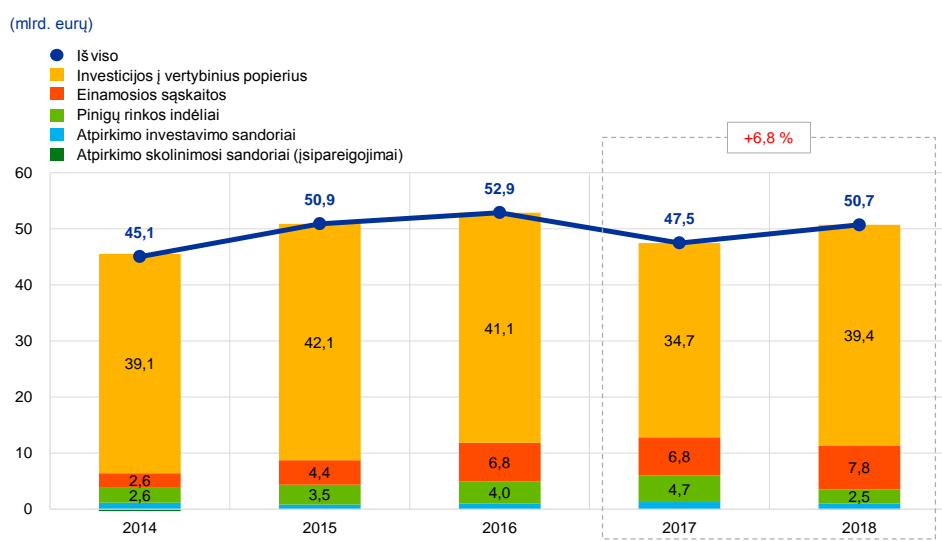
<sup>7</sup> Šias atsargas sudaro turtas, įtrauktas į balanso straipsnius *Pretenzijos ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta – Likučiai bankų sąskaitose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolos ir kitas išorės turtas ir Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta.*

Savo užsienio valiutos atsargų investavimą ECB valdo pagal trijų žingsnių procesą. Pirma, ECB rizikos valdytojai suformuoja strateginį orientacinį portfelį; Valdančioji taryba jį patvirtina. Antra, ECB portfelių valdytojai suformuoja taktinį orientacinį portfelį, Vykdomoji valdyba jį patvirtina. Trečia, NCB decentralizuotai vykdo kasdienes investavimo operacijas.

ECB užsienio valiutos atsargos daugiausia investuojamos į vertybinius popierius ir pinigų rinkos indėlius arba laikomos einamosiose sąskaitose (žr. 5 pav.). Šį portfelį sudarantys vertybiniai popieriai vertinami metų pabaigoje buvusia rinkos kaina.

### 5 pav.

#### Užsienio valiutos investicijų išskaidymas



Šaltinis: ECB.



**70 %**

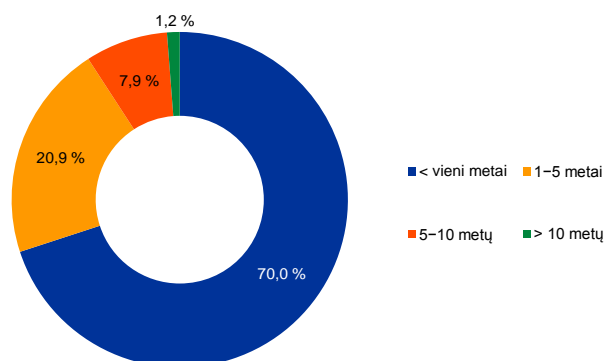
sudaro vertybiniai popieriai užsienio valiuta, kurių trukmė – iki 1 m.

ECB užsienio valiutos atsargų paskirtis – finansuoti galimas intervencijas į užsienio valiutų rinką. Todėl ECB užsienio valiutos atsargos valdomos siekiant trijų pagrindinių tikslų (pagal svarbą) – likvidumo, saugumo ir gražos. Dėl to šį portfelį daugiausia sudaro trumpalaikiai vertybiniai popieriai (žr. 6 pav.).



## 6 pav.

### Užsienio valiuta išreikštų vertybinių popierių terminų struktūra



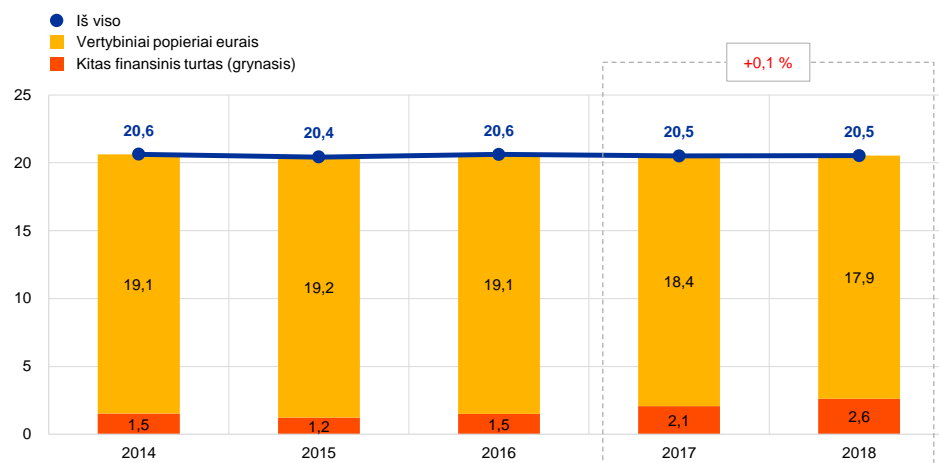
Šaltinis: ECB.

2018 m. **nuosavų lėšų portfelis** iš esmės nesikeitė (žr. 7 pav.). Šį portfelį daugiausia sudaro vertybiniai popieriai, išreikšti eurai. Šie vertybiniai popieriai vertinami metų pabaigoje buvusia rinkos kaina.

## 7 pav.

### ECB nuosavų lėšų portfelis

(mlrd. eurų)



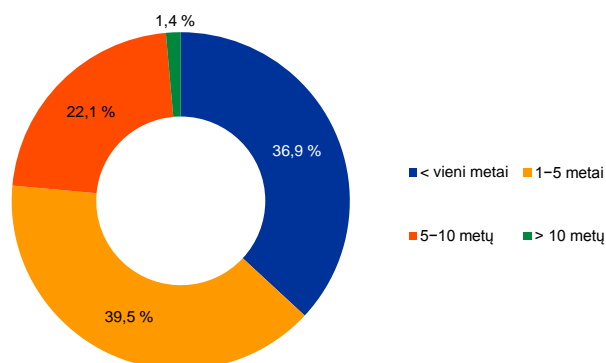
Šaltinis: ECB.

ECB nuosavų lėšų portfelis atitinka jo apmokėtojo kapitalo, atidėjinių, susijusių su užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito bei aukso kainos rizika, ir bendrojo atsargų fondo dydį. Šio portfelio paskirtis – uždirbti pajamas, kurios padėtų padengti ECB veiklos išlaidas, nesusijusias su jam pavestų priežiūros uždavinių vykdymu<sup>8</sup>. Taigi, valdant nuosavų lėšų portfelį, siekiama gauti kuo didesnę grąžą, atsižvelgiant į tam tikrus rizikos apribojimus. Todėl šio portfelio terminų struktūra yra labiau diversifikuota (žr. 8 pav.) negu užsienio valiutos atsargų portfelio.

<sup>8</sup> Išlaidos, kurias ECB patiria vykdydamas priežiūros uždavinius, padengiamos iš metinių mokesčių, kuriuos moka prižiūrimi subjektai.

### 8 pav.

#### ECB turimų investicijų į vertybinius popierius terminų struktūra



Šaltinis: ECB.

## 3.2

### Finansiniai ištekliai



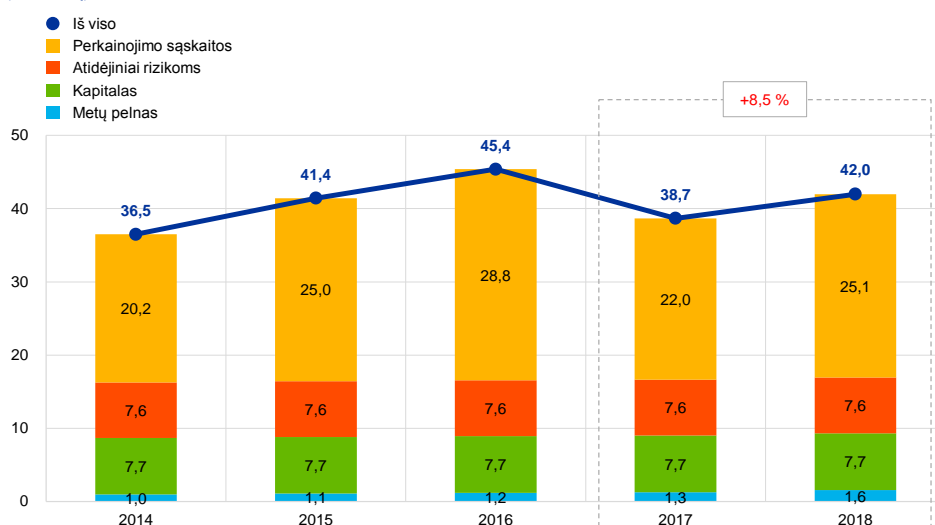
**42,0 mlrd. eurų**  
ECB finansiniai ištekliai

ECB finansinius išteklius sudaro kapitalas, bendrieji atidėjiniai rizikoms, perkainojimo sąskaitos ir atitinkamų metų pelnas. Šie finansiniai ištekliai yra i) investuojami į turtą, iš kurio gaunamos pajamos, ir (arba) ii) naudojami tiesiogiai nuostoliams, patirtiems dėl finansinės rizikos, padengti. 2018 m. gruodžio 31 d. **ECB finansiniai ištekliai** sudarė 42,0 mlrd. eurų (žr. 9 pav.). Bendra išteklių vertė buvo 3,3 mlrd. eurų didesnė negu 2017 m., daugiausia dėl to, kad, sumažėjus euro kursui, padidėjo perkainojimo sąskaitų likučiai.

### 9 pav.

#### ECB finansiniai ištekliai

(mlrd. eurų)



Šaltinis: ECB.

Pastaba: į perkainojimo sąskaitas įtraukiamas bendras aukso, užsienio valiutos ir vertybinių popierių perkainojimo prieaugis, bet neįtraukiamas į perkainojimo sąskaitą įtraukto išmokų tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams pervertinimo rezultatas.



**5 %**

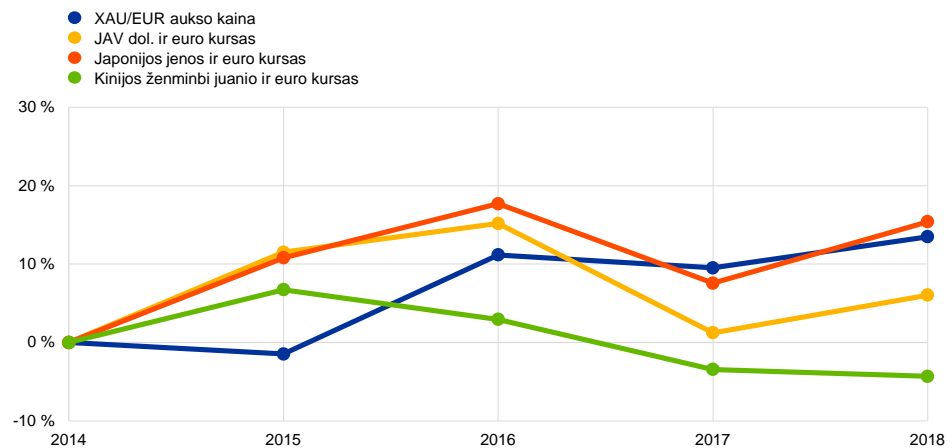
2018 m. sumažėjo euro kursas JAV dolerio atžvilgiu

Aukso, užsienio valiutos ir vertybinių popierių, kuriems taikomas perkainojimas, nerealizuotasis prieaugis nėra pripažįstamas pajamomis pelno (nuostolio) ataskaitoje, bet yra tiesiogiai įrašomas į **perkainojimo sąskaitas**, parodomas ECB balanso įsipareigojimų pusėje. Šių sąskaitų likučiai gali būti panaudoti siekiant sušvelninti nepalankaus atitinkamų kainų ir (arba) valiutos kurso kitimo ateityje poveikį ir todėl sustiprina ECB atsparumą pagrindinėms rizikoms. 2018 m. aukso, užsienio valiutos ir vertybinių popierių perkainojimo sąskaitų<sup>9</sup> bendra vertė padidėjo 3,0 mlrd. – iki 25,1 mlrd. eurų, daugiausia dėl JAV dolerio, Japonijos jenos ir aukso atžvilgiu sumažėjusio euro kurso (žr. 10 pav.).

### 10 pav.

#### Pagrindiniai užsienio valiutos kursai ir aukso kaina 2014–2018 m.

(pokyčiai, procentais, palyginti su 2014 m.; duomenys metų pabaigoje)



Šaltinis: ECB.

Per atitinkamus finansinius metus iš ECB turto ir įsipareigojimų gautas pelnas gali būti panaudotas galimiems nuostoliams, patirtiems per tuos pačius metus, padengti. Palyginti su 2017 m., 2018 m. **ECB pelnas** padidėjo 0,3 mlrd. ir sudarė 1,6 mlrd. eurų.



Bendrieji rizikos atidėjiniai yra didžiausio leistino lygio

Atsižvelgiant į tai, kad ECB susiduria su finansine rizika (žr. 4.1 skirsnį), jis turi sudaręs **atidėjinius užsienio valiutos kurso (valiutos kurso), palūkanų normos, kredito ir aukso kainos (biržos prekių kainos) rizikoms**. Šių atidėjinių dydis kiekvienais metais peržiūrimas atsižvelgiant į įvairius veiksnius, įskaitant turimo rizikingo turto apimtį, numatomus rezultatus kitais metais ir rizikos įvertinimą. Atidėjiniai rizikoms kartu su bet kokio dydžio suma ECB bendrajame atsargų fonde negali viršyti euro zonos NCB apmokėto ECB kapitalo vertės. Nuo 2015 m. šie atidėjiniai yra didžiausio leidžiamo dydžio ir sudaro 7,6 mlrd. eurų.

Palyginti su 2017 m. pabaiga, euro zonos ir ne euro zonos NCB apmokėto **ECB kapitalo** vertė nepasikeitė ir 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 7,7 mlrd. eurų. 2019 m. NCB dalys ECB pasirašytame kapitale keisis dėl kas penkerius metus koreguojamo

<sup>9</sup> Į balanso straipsnį *Perkainojimo sąskaitos* įtrauktas išmokų tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams pervertinimo rezultatas.

ECB kapitalo pasirašymo rakto ir dėl numatomo<sup>10</sup> Jungtinės Karalystės pasitraukimo iš Europos Sąjungos 2019 m., nes, jei taip įvyktų, *Bank of England* pasitrauktų iš Europos centrinių bankų sistemos (ECBS).

### 3.3 Pelno (nuostolio) ataskaita

2014–2018 m. ECB pelnas nuosekliai didėjo – nuo maždaug 1,0 mlrd. iki maždaug 1,6 mlrd. eurų (žr. 11 pav.) – daugiausia dėl padidėjusių palūkanų pajamų iš užsienio atsargų ir pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių. Šis didėjimas su kaupu atsivėrė sumažėjusias palūkanų pajamas iš banknotų apyvartoje<sup>11</sup> ir nuosavų lėšų portfelio.

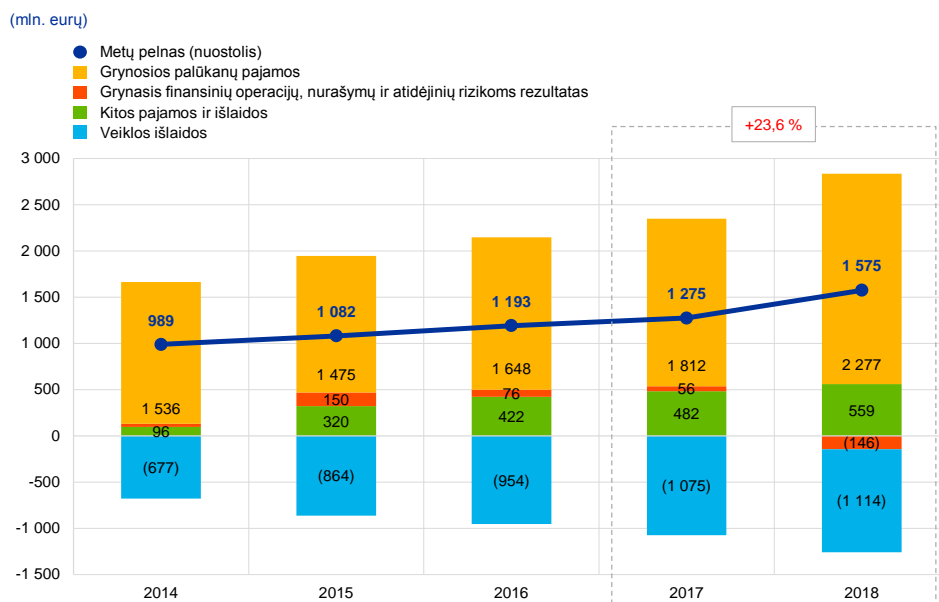


**1 575 mln. eurų**  
sudarė 2018 m. ECB  
pelnas

2018 m. **ECB pelnas** sudarė 1 575 mln. eurų (2017 m. – 1 275 mln. eurų). Palyginti su 2017 m., pelnas išaugo 301 mln. eurų daugiausia dėl padidėjusių grynyjų palūkanų pajamų.

#### 11 pav.

#### Pagrindinės ECB pelno (nuostolio) ataskaitos sudedamosios dalys



Šaltinis: ECB.

Pastaba: straipsnį *Kitos pajamos ir išlaidos* sudaro *Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos (išlaidos)*, *Pajamos iš nuosavybės vertybinių popierių ir dalyvavimo nuosavybės priemonėse*, *Kitos pajamos* ir *Kitos išlaidos*.



Pajamų iš užsienio  
atsargų ir pinigų politikos  
padidėjimas

ECB **grynosios palūkanų pajamos** padidėjo 465 mln. – iki 2 277 mln. eurų (žr. 12 pav.), daugiausia dėl padidėjusių palūkanų pajamų iš užsienio atsargų ir pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių.

<sup>10</sup> Atsižvelgiant į lūkesčius tą dieną, kai Vykdomoji valdyba suteikė leidimą 2018 m. ECB metines ataskaitas teikti Valdančiajai tarybai tvirtinti.

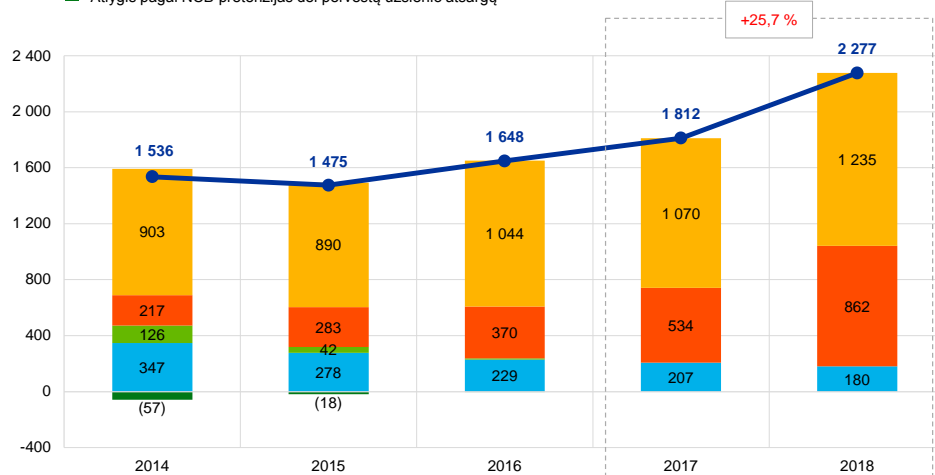
<sup>11</sup> ECB pajamas iš eurų banknotų apyvartoje sudaro ECB sukauptos palūkanų pajamos už jo vidines Eurosistemos pretenzijas NCB, susijusias su ECB skirta visų apyvartoje esančių eurų banknotų dalimi (8 %).

## 12 pav.

### Grynosios palūkanų pajamos

(mln. eurų)

- Grynosios palūkanų pajamos
- Grynosios palūkanų pajamos iš pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių
- Palūkanų pajamos iš užsienio atsargų
- Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo
- Grynosios kitos palūkanų pajamos
- Atlygis pagal NCB pretenzijas dėl pervestų užsienio atsargų



Šaltinis: ECB.



Palūkanų pajamų iš užsienio atsargų didėjimas, daugiausia dėl išaugusios JAV dolerio grąžos

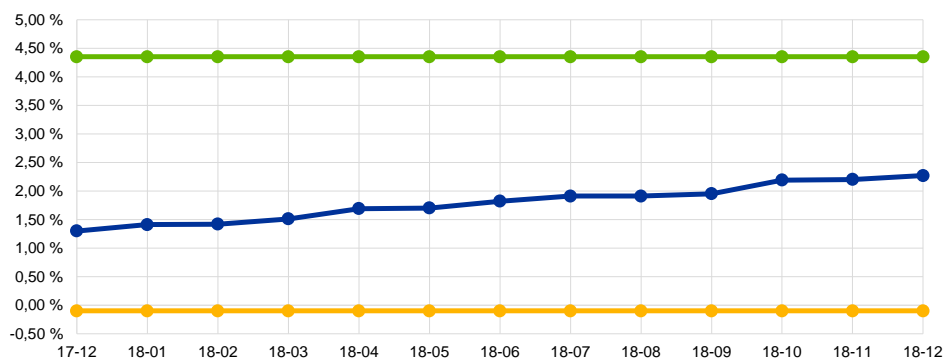
**Grynosios palūkanų pajamos iš užsienio atsargų** padidėjo 327 mln. – iki 862 mln. eurų, nes, išaugus JAV doleriais išreikštų vertybinių popierių, ypač trumpalaikių, pajamingumui, uždirtba daugiau palūkanų pajamų iš šių vertybinių popierių (žr. 13 pav.).

## 13 pav.

### Pagrindiniai palūkanų normų lyginamieji indeksai

(metinės palūkanos, procentais; mėnesio pabaigos duomenys)

- Federalinių fondų efektyvusis kursas
- Japonijos banko pagrindinė palūkanų norma
- Kinijos Liaudies Respublikos banko bazinė palūkanų norma



Šaltiniai: JAV federalinio rezervų sistema, Japonijos bankas ir Kinijos Liaudies Respublikos bankas.



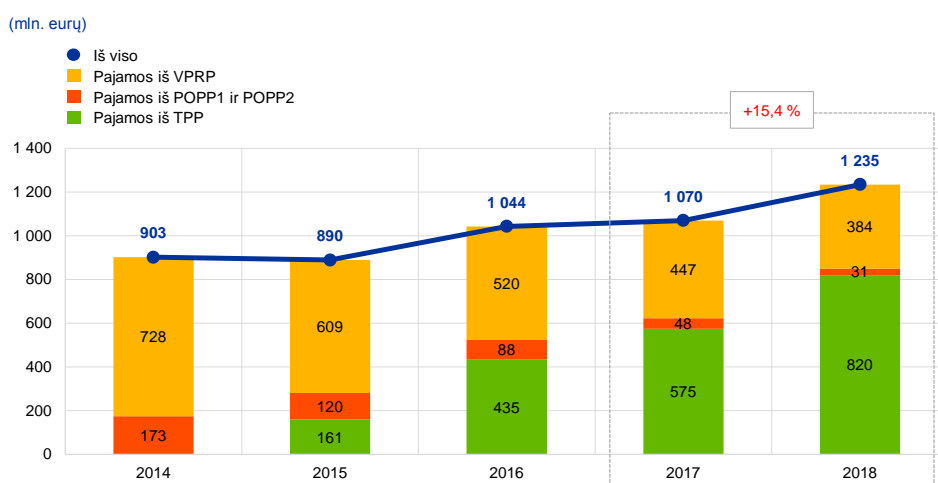
Didesnės pajamos iš TPP su kaupiu atsivėrė pasibaigus programoms sumažėjusias pajamas

2018 m. iš pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių uždirbtos grynosios palūkanų pajamos sudarė 1 235 mln. eurų, o tai yra 164 mln. eurų daugiau negu 2017 m. (žr. 14 pav.). Grynosios palūkanų pajamos, gautos iš pagal TPP įsigytų vertybinių popierių, padidėjo 245 mln. – iki 820 mln. eurų. Taip įvyko

padidėjus rezervo apimčiai (žr. 2 pav.) ir dėl didesnio, palyginti su istoriniu portfelio pajamingumu, per metus įsigytų vertybinių popierių pajamingumo. O vidutinis euro zonos vyriausybės obligacijų pajamingumas 2018 m. tebebuvo mažas (žr. 15 pav.). Padidėjusios grynosios palūkanų pajamos, gautos iš pagal TPP įsigytų vertybinių popierių, su kaupu nusvėrė sumažėjusias grynąsias palūkanų pajamas iš VPRP, POPP1 ir POPP2 portfelių; jos sumenko 81 mln. – iki 415 mln. eurų dėl to, kad, suėjus vertybinių popierių terminui, sumažėjo šių portfelių dydis. 2018 m. apie 54 % ECB grynųjų palūkanų pajamų uždirbta iš pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių.

#### 14 pav.

##### Grynosios palūkanų pajamos iš pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių

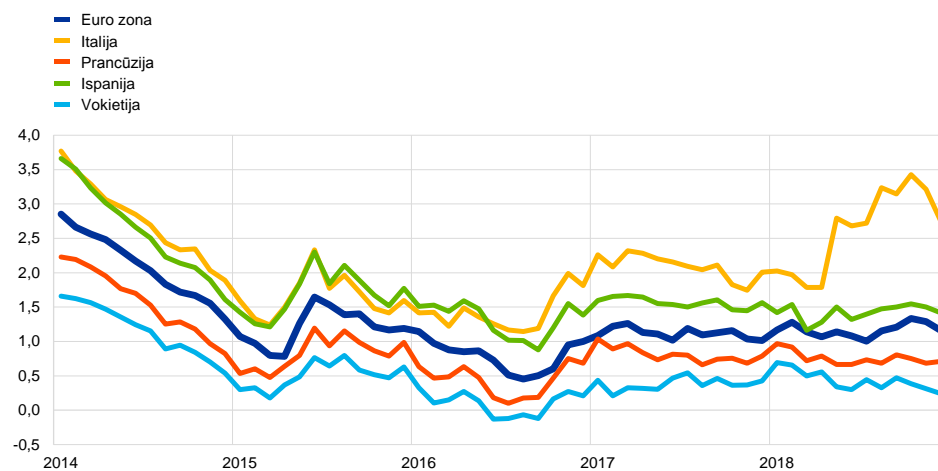


Šaltinis: ECB.

#### 15 pav.

##### 10 metų vyriausybės obligacijų pajamingumas

(metinės palūkanos, procentais; mėnesio pabaigos duomenys)



Šaltinis: ECB.



**0,0 %**  
PRO palūkanų norma  
2018 m.

**Palūkanų pajamos iš visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų ECB dalies ir palūkanų išlaidos, mokėtinos NCB už į ECB pervestas užsienio atsargas,** buvo lygios 0 dėl Eurosistemoje jos pagrindinėms refinansavimo operacijoms taikomos 0 % palūkanų normos.

**Grynosios kitos palūkanų pajamos** sumažėjo daugiausia dėl to, kad, esant mažam pajamingumui euro zonoje, sumažėjo ir palūkanų pajamos iš nuosavų lėšų portfelio.



Grynam finansinių operacijų ir nurašymo rezultatui didžiausią įtaką turėjo obligacijų JAV doleriais pajamingumo pokyčiai

**Grynasis finansinių operacijų ir finansinio turto nurašymų rezultatas** buvo 146 mln. eurų nuostolis (žr. 16 pav.), o tai yra 202 mln. eurų mažiau negu 2017 m., daugiausia dėl mažesnių realizuotųjų rezultatų dėl aukso kainos ir užsienio valiutos kurso pokyčio.

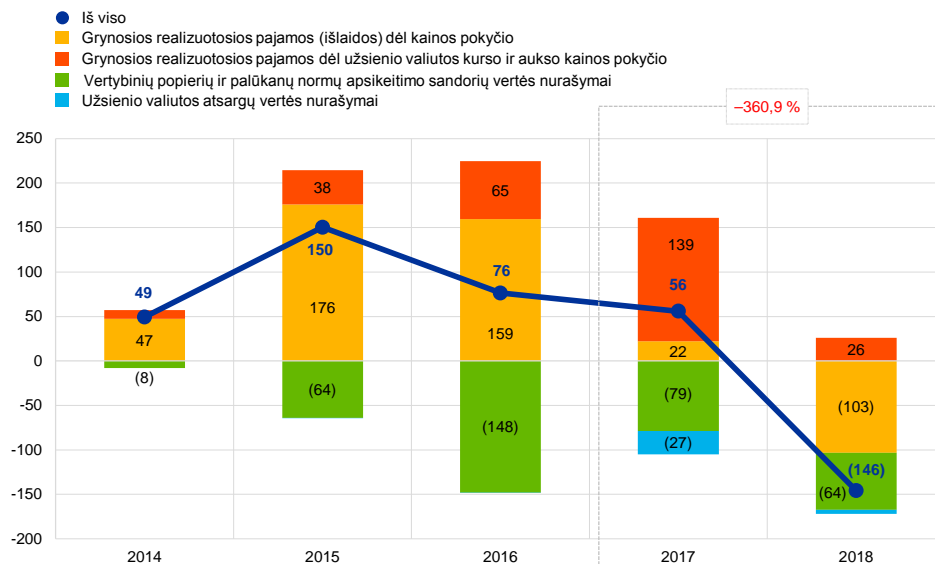
2018 m. patirtas grynasis realizuotasis perkainojimo nuostolis susidarė daugiausia dėl vertybinių popierių JAV doleriais perkainojimo nuostolio, nes šių vertybinių popierių rinkos vertei neigiamą įtaką darė padidėjęs obligacijų JAV doleriais pajamingumas.

Grynosios realizuotosios pajamos dėl užsienio valiutos ir aukso kainos pokyčio sumažėjo dėl vienkartinio JAV dolerių pardavimo 2017 m. siekiant finansuoti Kinijos žemini bi j uan ių portfelio sukūrimą; dėl šio pardavimo tais pačiais metais gauta daugiau negu įprasta realizuotųjų pajamų dėl užsienio valiutos kurso pokyčio.

## 16 pav.

### Realizuotieji rezultatai ir nurašymai

(mln. eurų)



Šaltinis: ECB.



**518 mln. eurų**  
ECB apskaičiuota mokesčių suma priežiūros uždaviniams vykdyti

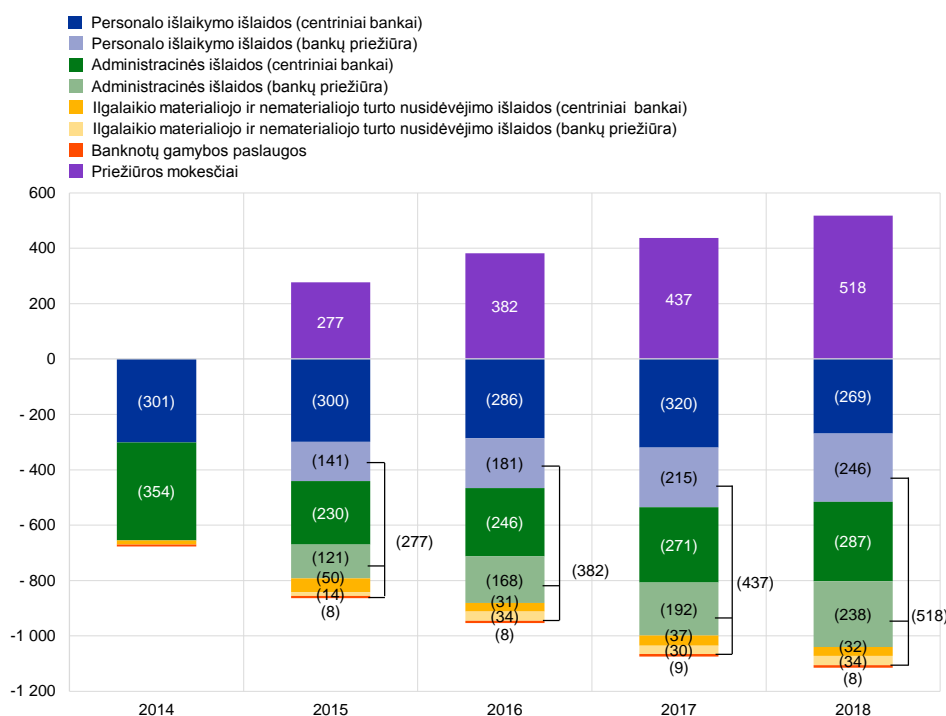
ECB **bendros veiklos išlaidos**, įskaitant nuvertėjimą ir banknotų gamybos paslaugas, padidėjo 40 mln. – iki 1 114 mln. eurų (žr. 17 pav.). Palyginti su 2017 m., šis padidėjimas susijęs su administracinėmis išlaidomis, ypač dėl i) išorės konsultantų paslaugų, kurių reikėjo atliekant išsamius vertinimus ir prisidedant

prie EBI testavimo nepalankiausiomis sąlygomis ir ii) informacinių technologijų. Šis padidėjimas daugiausia sietinas su bankų priežiūra (žr. pav. toliau). Su vykdoma bankų priežiūra susijusias išlaidas visiškai padengia prižiūrimiems subjektams taikomi mokesčiai<sup>12</sup>. Didesnes administravimo sąnaudas iš dalies nusrėdė sumažėjusios personalo išlaikymo išlaidos; jos sumažėjo daugiausia dėl mažesnių išlaidų, susijusių su išmokomis tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams, kitų ilgalaikių išmokų ir išeitinių išmokų; į jas 2017 m. buvo įtraukta vienkartinė išlaidų suma, susijusi su paramos tarnautojams keičiant profesinę veiklą (angl. *Career Transition Support*, CTS) laikinos programos diegimu<sup>13</sup>.

## 17 pav.

### Veiklos išlaidos ir priežiūros mokesčiai

(mln. eurų)



Šaltinis: ECB.

Pastaba: veiklos išlaidas dengia centrinės bankininkystės ir bankų priežiūros funkcijas vykdančios padaliniai. Išlaidos už ECB pagalbinių padalinių teikiamas bendras paslaugas buvo paskirstytos tarp šių padalinių. Bendras paslaugas, įskaitant patalpų, žmoniškųjų išteklių valdymo, administracines paslaugas, biudžeto planavimo ir kontrolės, apskaitos, teisinės paslaugas, komunikacijos ir vertimo paslaugas, vidaus audito, statistikos ir informacinių technologijų paslaugas, teikia kiti ECB veiklos padaliniai.

## 4

### Rizikos valdymas

Rizikos valdymas yra esminė ECB veiklos dalis. Tai atliekama nuolat i) nustatant ir vertinant riziką, ii) peržiūrint rizikos strategiją ir politiką, iii) įgyvendinant rizikos mažinimo priemones, iv) stebint riziką ir apie ją pranešant. Atlikti visą šitą darbą padeda veiksmingos metodikos, procesai ir sistemos.

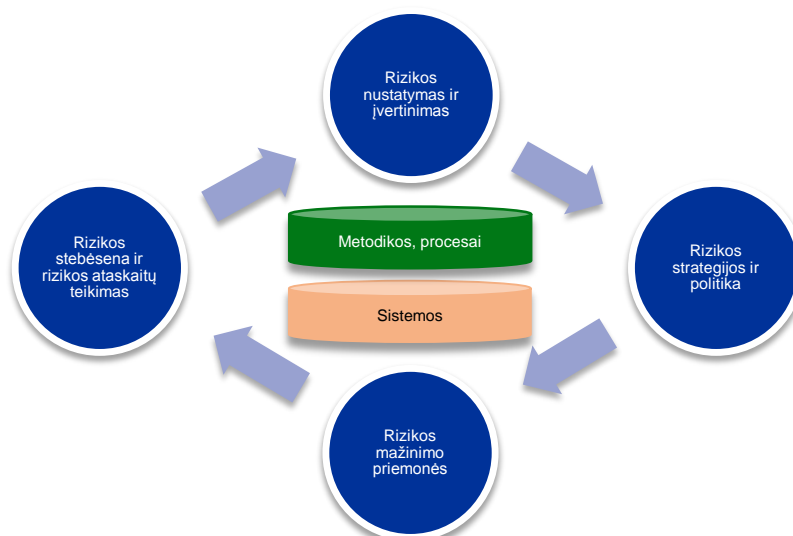
<sup>12</sup> Priežiūros mokesčiai įtraukti į straipsnį *Kitos pajamos ir išlaidos* (žr. 11 pav.).

<sup>13</sup> Ši laikina programa pradėta siekiant padėti banko darbuotojams, siekiantiems karjeros ne ECB.



## 2 schema

### Rizikos valdymo ciklas



ECB susiduria su finansine ir operacine rizika. Tolesniuose skirsniuose pristatomos rizikos rūšys, šių rizikų šaltiniai ir taikomos rizikos kontrolės sistemos.

#### 4.1

### Finansinė rizika



Vykdomoji valdyba siūlo politiką ir procedūras, kurios užtikrina tinkamą apsaugos nuo rizikų lygį

**Vykdomoji valdyba siūlo politiką ir procedūras, kuriomis užtikrinamas tinkamas ECB apsaugos nuo finansinių rizikų, su kuriomis susiduria ECB, lygis.** Iš Eurosistemos centrinių bankų ekspertų sudarytas Rizikos valdymo komitetas, be kita ko, prisideda prie Eurosistemos prisiimamų finansinių rizikų, susijusių su atitinkamomis balanso pozicijomis, stebėjimo, apskaičiavimo ir informacijos apie jas teikimo. Jis taip nustato ir peržiūri susijusias metodikas ir bendras sistemas. Taip Rizikos valdymo komitetas padeda sprendimus priimančioms organams užtikrinti tinkamą Eurosistemos apsaugos lygį.



Finansinė rizika kyla dėl pagrindinės ECB veiklos ir finansinių pozicijų

**Finansinė rizika kyla dėl pagrindinės ECB veiklos ir su ja susijusių finansinių pozicijų.** Rizikos kontrolės sistemos ir apribojimai, kuriuos ECB naudoja rizikos ypatybėms valdyti, skiriasi pagal operacijų rūšis ir rodo įvairių skirtingų portfelių valdymo politiką arba jų investicijų paskirtį, taip pat turto rizikos ypatumus.



ECB taiko įvairius savo sukurtus rizikos vertinimo metodus

**Rizikai stebėti ir įvertinti ECB taiko įvairius savo sukurtus rizikos vertinimo metodus.** Šie metodai pagrįsti bendru rinkos ir kredito rizikos modeliavimu. Su rizikos matais susijusios pagrindinės modeliavimo sąvokos, metodai ir prielaidos grindžiamos šios srities standartais ir turimais rinkos duomenimis. Paprastai rizika apskaičiuojama kaip vienu metų tikėtino vertės stygiaus (angl. *Expected Shortfall*, ES)<sup>14</sup> rodiklis taikant 99 % patikimumo lygmenį. Skaičiuojami du rizikos modeliai:

<sup>14</sup> Tikėtinas vertės stygius apibrėžiamas kaip vidutiniai nuostoliai, kurių galėtų atsirasti (1-p) % atvejais, kur p yra patikimumo lygmuo.

i) apskaitinės rizikos – pagal galiojančius apskaitos reikalavimus apskaičiuojant rizikos įverčius, ECB perkainojimo sąskaitos laikomos rezervu; ii) finansinės rizikos – apskaičiuojant riziką, perkainojimo sąskaitos nelaikomos rezervu. Siekdamas susidaryti išsamų vaizdą apie riziką, ECB apskaičiuoja ir kitus rizikos matavimus esant skirtingiems patikimumo lygmenims, atlieka jautrumo bei scenarijų nepalankiausiomis sąlygomis analizę ir vertina ilgesnės trukmės pozicijų bei pajamų prognozes<sup>15</sup>.



**9,2 mlrd. eurų**  
bendra rizikos pozicija  
2018 m. (apskaitinė  
rizika, įvertinta pagal  
tikėtino vertės stygiaus  
rodiklį ir 99 procentų  
patikimumo lygmenį)

**Per metus ECB bendra rizika sumažėjo.** 2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis, visų ECB portfelių bendra vienu metų apskaitinė rizika, įvertinta pagal tikėtino vertės stygiaus rodiklį taikant 99 procentų patikimumo lygmenį, sudarė 9,2 mlrd. eurų – tai yra 1,4 mlrd. eurų mažiau, palyginti su 2017 m. gruodžio 31 d. rizikos įvertinimu. Šį sumažėjimą lėmė pagerėjusi ECB portfeliuose laikomų vertybinių popierių kredito kokybė.



Kredito rizika

**Kredito rizika kyla dėl ECB pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių portfelių, nuosavų lėšų eurais portfelio ir turimų užsienio atsargų.** Nors pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai vertinami amortizuota savikaina, sumažinta vertės sumažėjimu, o jų kaina, jei prekyba nevyksta, dėl kredito kokybės vertinimo pasikeitimo nesikeičia, jie vis tiek susiję su kredito įsipareigojimų neįvykdymo rizika. Nuosavos lėšos eurais ir užsienio atsargos vertinamos rinkos kaina, todėl joms kyla kredito kokybės vertinimo pasikeitimo ir kredito įsipareigojimų neįvykdymo rizika. Pagerėjus kredito kokybei keliose Europos valstybėse, kredito rizika, palyginti su praėjusiais metais, sumažėjo.

Kredito rizika mažinama daugiausia taikant tinkamumo kriterijus, deramo tikrinimo procedūras ir apribojimus (skiriasi pagal portfelius).



Užsienio valiutos kurso ir  
biržos prekių kainos  
rizika

**Valiutos kurso ir biržos prekių kainos rizika kyla dėl ECB turimos užsienio valiutos ir aukso.** Palyginti su praėjusiais metais, užsienio valiutos kurso ir biržos prekių kainos rizika buvo iš esmės stabili.

Atsižvelgiant į šio turto vaidmenį vykdančią politiką, ECB neapsidraudžia nuo atitinkamos užsienio valiutos kurso ir biržos prekių kainos rizikos. Šios rizikos mažinamos atsargas laikant įvairiomis valiutomis bei auksu ir turint perkainojimo sąskaitų.



Palūkanų normos rizika

**Didžioji ECB užsienio atsargų ir nuosavų lėšų eurais dalis investuojama į fiksuoto pajamingumo vertybinius popierius, todėl, jei šie vertybiniai popieriai yra vertinami rinkos kaina, kyla rinkos palūkanų normos rizika.** ECB turimos užsienio atsargos daugiausia investuojamos į palyginti trumpos trukmės turtą (žr. 3.1 skirsnyje 6 pav.), o nuosavų lėšų portfelyje esantis turtas paprastai yra ilgesnės trukmės (žr. 3.1 skirsnyje 8 pav.). Palyginti su 2017 m., ši pagal apskaitos metodą įvertinta rizika nepakito.

ECB rinkos palūkanų normos rizika mažinama taikant turto išskaidymo politiką ir per perkainojimo sąskaitas.

<sup>15</sup> Daugiau informacijos apie rizikos modeliavimą pateikiama „[The financial risk management of the Eurosystem's monetary policy operations](#)“, ECB, 2015 m. liepos mėn.

**Be to, ECB susiduria su palūkanų normų rizika, kylančia dėl neatitikimo tarp palūkanų, gautų už jo turta, ir palūkanų, sumokėtų už įsipareigojimus.** Tai turi įtakos jo grynosioms palūkanų pajamoms. Ši rizika nėra tiesiogiai siejama su konkrečiu portfelium. Ji siejama su viso ECB balanso struktūra, ypač su turto ir įsipareigojimų terminų bei pajamingumo neatitikimais. ECB stebi šią riziką atlikdamas ECB pelningumo ateities perspektyvų analizę. Ji rodo, kad ir ateinančiais metais ECB turėtų gauti grynųjų palūkanų pajamų, nepaisant to, kad ECB balanse vis daugiau mažo pajamingumo ir ilgos trukmės pinigų politikos tikslais įgyto turto.

Šios rūšies rizika valdoma taikant turto išskaidymo politiką. Be to, ją švelnina ir tai, kad ECB balanse yra ir neatlygintinių įsipareigojimų.

## 4.2 Operacinė rizika

ECB operacinės rizikos<sup>16</sup> valdymas apima visą **nefinansinę riziką**.

Vykdomoji valdyba yra atsakinga už ECB operacinės rizikos valdymo politiką bei sistemą ir jas tvirtina. Operacinės rizikos komitetas padeda Vykdomajai valdybai vykdyti operacinės rizikos valdymo priežiūros funkciją. **Operacinės rizikos valdymas yra neatskiriama ECB valdymo struktūros<sup>17</sup> ir valdymo procesų dalis.**

Pagrindinis ECB operacinės rizikos valdymo sistemos tikslas yra **padėti užtikrinti, kad ECB galėtų įvykdyti savo misiją, pasiekti nustatytus tikslus ir apsisaugoti nuo gero vardo bei kito turto praradimo, netinkamo naudojimo ar žalos geram vardui ir kitam turtui.** Pagal operacinės rizikos valdymo sistemą, kiekvienas veiklos padalinys pats yra atsakingas už savo operacinės rizikos ir įvykių nustatymą ir įvertinimą, reagavimą į juos, informavimą apie juos bei jų stebėseną ir kontrolę. Atsižvelgiant į tai, ECB rizikos toleravimo strategijoje pateikiamos gairės dėl atsako į riziką strategijų ir rizikos priimtumo procedūrų. Ši strategija susieta su 5 x 5 formato rizikos matrica, kuri pagrįsta rizikos poveikio ir tikimybės vertinimo skalėmis (taikant kiekybinius ir kokybinius kriterijus).

**Vykdydamas veiklą ECB susiduria su vis sudėtingesnėmis grėsmėmis**, be to, kasdienė banko vykdoma veikla susijusi su įvairiomis operacinės rizikos rūšimis. Didžiausią ECB susirūpinimą kelia plataus spektro nefinansinė rizika, susijusi su žmonėmis, informacija, sistemomis, procesais ir išorės trečiųjų šalių paslaugų teikėjais. Todėl ECB įdiegė procesus, kurie palengvintų nuolatinį ir veiksmingą banko operacinės rizikos valdymą ir integruotų su rizika susijusią informaciją į sprendimų priėmimo procesą. ECB daug dėmesio skiria ir atsparumo didinimui. Todėl, siekiant užtikrinti kritinės svarbos funkcijų tęstinumą bet kokių sutrikimų atveju, buvo paskirti atsakingi padaliniai ir parengti veiklos tęstinumo planai.

<sup>16</sup> Operacinė rizika apibrėžiama kaip rizika patirti žmonių, netinkamų ar sutrikusių vidaus valdymo ir veiklos procesų, sistemų, nuo kurių priklauso procesai, sutrikimų arba išorės įvykių (pvz., stichinių nelaimių ar išorinių užpuolimų) neigiamą poveikį finansams, veiklai ar reputacijai.

<sup>17</sup> Daugiau informacijos apie ECB valdymo struktūrą pateikiama [ECB interneto svetainėje](#).



Operacinės rizikos valdymas yra neatskiriama valdymo struktūros ir valdymo procesų dalis

# ECB finansinės ataskaitos<sup>18</sup>

## 2018 m. gruodžio 31 d. balansas

TURTAS	Pastabos Nr.	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)
<b>Auksas ir gautinas auksas</b>	1	18 193	17 558
<b>Pretenzijos ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta</b>	2		
Iš TVF gautinos lėšos	2.1	692	670
Likučiai bankų sąskaitose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolos ir kitas išorės turtas	2.2	49 723	43 761
		<b>50 415</b>	<b>44 431</b>
<b>Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta</b>	2.2	997	3 712
<b>Kitos pretenzijos euro zonos kredito įstaigoms eurais</b>	3	300	143
<b>Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai eurais</b>	4		
Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai	4.1	251 656	228 386
<b>Vidinės Eurosistemos pretenzijos</b>	5		
Pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje	5.1	98 490	93 657
<b>Kitas turtas</b>	6		
Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas	6.1	1 148	1 196
Kitas finansinis turtas	6.2	20 529	20 503
Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai	6.3	579	451
Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos	6.4	2 738	2 597
Kitas įvairus turtas	6.5	2 039	1 528
		<b>27 033</b>	<b>26 275</b>
<b>Visas turtas</b>		<b>447 083</b>	<b>414 162</b>

<sup>18</sup> Dėl apvalinimo skaičių, pateiktų finansinėse ataskaitose ir pastabų lentelėse, sumos gali nesutapti su nurodytomis bendromis sumomis. 0 ir (0) žymi iki nulio suapvalintą teigiamą arba neigiamą skaičių, o brūkšnelis (-) – nulį.

<b>ĮSIPAREIGOJIMAI</b>	<b>Pastabos Nr.</b>	<b>2018 (mln. eurų)</b>	<b>2017 (mln. eurų)</b>
<b>Banknotai apyvartoje</b>	7	98 490	93 657
<b>Kiti įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms eurais</b>	8	1 399	1 061
<b>Įsipareigojimai kitiems euro zonos rezidentams eurais</b>	9		
Kiti įsipareigojimai	9.1	9 152	1 150
<b>Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais</b>	10	10 361	19 549
<b>Vidiniai Eurosistemos įsipareigojimai</b>	11		
Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas	11.1	40 793	40 793
Kiti vidiniai Eurosistemos grynųjų įsipareigojimai	11.2	243 115	217 752
		<b>283 907</b>	<b>258 544</b>
<b>Kiti įsipareigojimai</b>	12		
Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai	12.1	641	431
Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos	12.2	54	76
Kiti įvairūs įsipareigojimai	12.3	1 178	1 063
		<b>1 873</b>	<b>1 571</b>
<b>Atidėjiniai</b>	13	<b>7 663</b>	<b>7 670</b>
<b>Perkainojimo sąskaitos</b>	14	<b>24 922</b>	<b>21 945</b>
<b>Kapitalas ir rezervai</b>	15		
Kapitalas	15.1	7 740	7 740
<b>Metų pelnas</b>		<b>1 575</b>	<b>1 275</b>
<b>Visi įsipareigojimai</b>		<b>447 083</b>	<b>414 162</b>

## 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų pelno (nuostolio) ataskaita

	Pastabos Nr.	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)
Palūkanų pajamos iš užsienio atsargų	22.1	862	534
Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje	22.2	-	-
Kitos palūkanų pajamos	22.4	1 642	1 527
<i>Palūkanų pajamos</i>		2 503	2 061
Atlygis pagal nacionalinių centrinių bankų pretenzijas dėl pervestų užsienio atsargų	22.3	-	-
Kitos palūkanų išlaidos	22.4	(226)	(250)
<i>Palūkanų išlaidos</i>		(226)	(250)
<b>Grynosios palūkanų pajamos</b>	<b>22</b>	<b>2 277</b>	<b>1 812</b>
Realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų	23	(77)	161
Finansinio turto ir pozicijų nurašymai	24	(69)	(105)
Pervedimai į atidėjinius užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms ir iš jų		-	-
<b>Grynasis finansinių operacijų, nurašymų ir atidėjinių rizikoms rezultatas</b>		<b>(146)</b>	<b>56</b>
<b>Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos (išlaidos)</b>	<b>25</b>	<b>511</b>	<b>440</b>
<b>Pajamos iš nuosavybės vertybinių popierių ir dalyvavimo nuosavybės priemonėse</b>	<b>26</b>	<b>1</b>	<b>1</b>
<b>Kitos pajamos</b>	<b>27</b>	<b>47</b>	<b>52</b>
<b>Visos grynosios pajamos</b>		<b>2 690</b>	<b>2 361</b>
Personalo išlaikymo išlaidos	28	(515)	(535)
Administracinės išlaidos	29	(525)	(463)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo išlaidos		(66)	(67)
Banknotų gamybos paslaugos	30	(8)	(9)
Kitos išlaidos	31	-	(11)
<b>Metų pelnas</b>		<b>1 575</b>	<b>1 275</b>

2019 m. vasario 12 d., Frankfurtas prie Maino

Europos Centrinis Bankas

Mario Draghi  
Pirmininkas

## Apskaitos politika<sup>19</sup>

### Finansinių ataskaitų forma ir pateikimas

ECB finansinės ataskaitos parengtos laikantis toliau aprašytos apskaitos politikos<sup>20</sup>, pagal kurią, ECB valdančiosios tarybos vertinimu, užtikrinamas teisingas finansinių ataskaitų pateikimas, kartu atskleidžiamas ir centrinio banko veiklos pobūdis.

### Apskaitos principai

Vadovautasi šiais apskaitos principais: ekonominės realybės ir skaidrumo, atsargumo, įvykių po balanso pripažinimo, reikšmingumo, veiklos tęstinumo, kaupimo, nuoseklumo ir palyginamumo.

### Turto ir įsipareigojimų pripažinimas

Turtas arba įsipareigojimai balanse pripažįstami tik tada, kai tikėtina, kad ECB gaus ar perleis visą susijusią būsimą ekonominę naudą, prisiims iš esmės visą su juo susijusią riziką ir gaus visus susijusius atlygius, ir kai turto kainą arba vertę ar įsipareigojimų sumą galima patikimai įvertinti.

### Apskaitos pagrindas

Ataskaitos parengtos remiantis įsigijimo verte, pakoreguota pagal apyvartinių vertybinių popierių (išskyrus pinigų politikos tikslais laikomus vertybinius popierius), aukso ir viso kito balansinio bei nebalansinio turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta rinkos vertę.

Finansinio turto ir įsipareigojimų sandoriai į apskaitą įtraukiami taikant atsiskaitymo dienos metodą.

Išskyrus neatidėliotinus vertybinių popierių sandorius, finansinių priemonių užsienio valiuta sandoriai parodomi nebalansinėse sąskaitose sandorio sudarymo dieną. Atsiskaitymo dieną įrašai nebalansinėse sąskaitose panaikinami ir sandoriai parodomi balansinėse sąskaitose. Užsienio valiutos pirkimai ir pardavimai turi įtakos

<sup>19</sup> ECB apskaitos politika išsamiai aptariama 2016 m. lapkričio 3 d. ECB sprendime (ES) 2016/2247 dėl Europos Centrinio Banko metinės atskaitomybės (ECB/2016/35) (OL L 347, 2016 12 20, p. 1), su pakeitimais. Siekiant užtikrinti suderintą Eurosistemos operacijų apskaitą ir finansinę atskaitomybę, Sprendimas pagrįstas 2016 m. lapkričio 3 d. ECB gairėmis (ES) 2016/2249 dėl Europos centrinių bankų sistemos apskaitos ir finansinės atskaitomybės teisinio pagrindo (ECB/2016/34) (OL L 347, 2016 12 20, p. 37).

<sup>20</sup> Tokia politika (ji yra reguliariai peržiūrima ir atnaujinama, jeigu manoma, kad tikslinga) atitinka ECBS statuto 26.4 straipsnio nuostatas. Pagal šio straipsnio nuostatas reikalaujama suderinto požiūrio į taisykles, reglamentuojančias Eurosistemos operacijų apskaitą ir finansinę atskaitomybę.

grynajai užsienio valiutos pozicijai sandorio sudarymo dieną ir tą pačią dieną apskaičiuojami dėl pardavimų susidarę realizuoti rezultatai. Su finansinėmis priemonėmis užsienio valiuta susijusios sukauptos palūkanos, premijos ir nuolaidos apskaičiuojamos ir į apskaitą įrašomos kasdien, taip pat šios sukauptos sumos kasdien daro įtaką užsienio valiutos pozicijai.

## Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta

Turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta perskaičiuojami į eurus pagal balanso dienos užsienio valiutos kursą. Pajamos ir išlaidos perskaičiuojamos pagal jų įrašymo į apskaitą dienos užsienio valiutos kursą. Turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, įskaitant balansines ir nebalansines priemones, perkainojami atskirai pagal kiekvieną valiutą.

Turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta perkainojimas pagal rinkos kainas apskaitoje parodomas atskirai nuo perkainojimo pagal užsienio valiutos kursą.

Auksas vertinamas balanso dieną buvusia rinkos kaina. Perkainojant auksą, neišskiriama aukso kainos ir užsienio valiutos kurso įtaka. Auksas perkainojamas pagal vienos Trojos uncijos aukso kainą eurai. Ji 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais perskaičiuota pagal euro ir JAV dolerio 2018 m. gruodžio 31 d. kursą.

Specialiosios skolinimosi teisės (SST) apibrėžiamos kaip valiutų krepšelis, o jų vertė apskaičiuota kaip penkių pagrindinių valiutų (JAV dolerio, euro, Kinijos ženminbi juanio, Japonijos jenos ir svaro sterlingų) kursų svertinė suma. ECB turimos SST perskaičiuotos į eurus pagal euro ir SST 2018 m. gruodžio 31 d. kursą.

## Vertybieniai popieriai

### *Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai*

Šiuo metu pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai įtraukiami į apskaitą amortizuota savikaina, sumažinta vertės sumažėjimu.

### *Kiti vertybiniai popieriai*

Apyvartiniai vertybiniai popieriai (kiti nei pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai) ir panašūs aktyvai vertinami balanso dienos vidutinėmis rinkos kainomis arba taikant atitinkamą pajamingumo kreivę pagal kiekvieną vertybinį popierių atskirai. Su vertybiniais popieriais susiję pasirinkimo sandoriai vertinimo tikslais nėra atskiriami. 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiems metams buvo naudojamos 2018 m. gruodžio 28 d. vidutinės rinkos kainos. Nelikvidūs nuosavybės vertybiniai



popieriai ir kitos nuosavybės priemonės, laikomos kaip nuolatinė investicija, vertinami savikaina, sumažinta vertės sumažėjimu.

## Pajamų pripažinimas

Pajamos ir išlaidos pripažįstamos tuo laikotarpiu, kurį buvo uždirbtos arba patirtos<sup>21</sup>. Iš užsienio valiutos, aukso ir vertybinių popierių pardavimo gautos realizuotosios pajamos ir išlaidos įtraukiamos į pelno (nuostolio) ataskaitą. Tokios realizuotosios pajamos ir išlaidos skaičiuojamos atsižvelgiant į atitinkamo turto vidurkinę kainą.

Nerealizuotasis prieaugis nėra pripažįstamas pajamomis, o pervedamas tiesiogiai į perkainojimo sąskaitą.

Nerealizuotieji nuostoliai metų pabaigoje įtraukiami į pelno (nuostolio) ataskaitą, jei jie viršija ankstesnį perkainojimo prieaugį, įrašytą į atitinkamą perkainojimo sąskaitą. Nerealizuotasis nuostolis, patirtas dėl atskiro vertybinio popieriaus, atskiros valiutos ar aukso, nedengiamas kitų vertybinių popierių, valiutos ar aukso nerealizuotuoju prieaugiu. Jei susidarę kurio nors straipsnio nerealizuotieji nuostoliai buvo įtraukti į pelno (nuostolio) ataskaitą, šio straipsnio vidurkinė kaina sumažinama iki valiutos kurso ir (arba) rinkos kainos buvusių metų pabaigoje. Palūkanų normų apsikeitimo sandorių nerealizuotasis nuostolis, kuris metų pabaigoje įtraukiamas į pelno (nuostolio) ataskaitą, amortizuojamas paskesniais metais.

Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo įtraukiami į pelno (nuostolio) ataskaitą ir nėra panaikinami paskesniais metais, nebent vertė padidėja, o tą padidėjimą galima susieti su pastebimu įvykiu, įvykiu po to, kai vertės sumažėjimas buvo pirmą kartą įtrauktas į apskaitą.

Vertybinių popierių premijos ar nuolaidos amortizuojamos per sutartinį laikotarpį, likusį iki vertybinių popierių išpirkimo.

## Grįžtamieji sandoriai

Grįžtamieji sandoriai yra operacijos, kurias atlikdamas ECB perka arba parduoda turtą sudarydamas atpirkimo sandorį arba vykdo įkaitu užtikrintas kredito operacijas.

Atpirkimo skolinimosi sandorių atveju vertybiniai popieriai parduodami už pinigines lėšas, kartu susitarant nustatytu laiku ateityje atpirkti juos iš sandorio šalies už sutartą kainą. Atpirkimo skolinimosi sandoriai rodomi kaip įkaitu užtikrintas indėlis balanso įsipareigojimų dalyje. Pagal tokį susitarimą parduoti vertybiniai popieriai ir toliau rodomi ECB balanse.

Atpirkimo investavimo sandorių atveju vertybiniai popieriai įsigijami už pinigines lėšas, kartu susitarant nustatytu laiku ateityje parduoti juos sandorio šaliai už sutartą

<sup>21</sup> Administracinėms sukauptoms sumoms ir atidėjiniams sudaryti taikoma 100 000 eurų minimali riba.

kainą. Atpirkimo investavimo sandoriai parodyti kaip įkaitu užtikrintos paskolos balanso turto dalyje, nerodant ECB turimų vertybinių popierių pokyčio.

Grįžtamieji sandoriai (įskaitant vertybinių popierių skolinimo sandorius), sudaryti pagal specializuotos įstaigos siūlomą programą, balanse parodomi tik tada, jeigu į ECB sąskaitą pervedamas piniginis įkaitas, kuris vėliau neinvestuojamas.

## Nebalansinės priemonės

Valiutos priemonės, būtent išankstiniai užsienio valiutų keitimo sandoriai, valiutų apsiskeitimo sandorių išankstinės dalys ir kitos valiutos priemonės, pagal kurias viena valiuta keičiama į kitą valiutą tam tikrą dieną ateityje, įtraukiamos į grynąją užsienio valiutos poziciją, siekiant apskaičiuoti su operacijomis užsienio valiuta susijusias pajamas ir išlaidas.

Palūkanų normų priemonės perkainojamos atskirai pagal kiekvieną priemonę. Galiojančių palūkanų normų ateities sandorių ir palūkanų normų apsiskeitimo sandorių, už kuriuos atsiskaitoma per pagrindinę sandorio šalį, kasdieniai kintamosios maržos pokyčiai rodomi pelno (nuostolio) ataskaitoje. Išankstinius vertybinių popierių sandorius ir palūkanų normų apsiskeitimo sandorius, už kuriuos nėra atsiskaitoma per pagrindinę sandorio šalį, ECB vertina taikydamas visuotinai priimtus vertinimo metodus ir rinkoje galiojusias kainas, palūkanų normas ir diskonto normas, taikytinas laikotarpiu nuo atsiskaitymo pagal sandorį iki vertinimo dienos.

## Įvykiai po balanso

Turto ir įsipareigojimų vertė tikslinama dėl įvykių, kurie pasireiškė laikotarpiu tarp metų balanso dienos ir dienos, kai Vykdomoji valdyba suteikia leidimą ECB metines ataskaitas teikti Valdančiajai tarybai tvirtinti, jeigu tokie įvykiai daro reikšmingą įtaką turto ir įsipareigojimų būklei balanso dieną.

Svarbūs įvykiai po balanso, nedarantys įtakos turto ir įsipareigojimų būklei balanso dieną, atskleidžiami pastabose.

## Vidiniai ECBS likučiai / vidiniai Eurosistemos likučiai

Vidiniai ECBS likučiai susidaro daugiausia dėl tarptautinių mokėjimų, kurie vykdomi centrinio banko pinigais eurais, ES viduje. Didžiąją šių operacijų dalį inicijuoja privatūs subjektai (kredito įstaigos, bendrovės ir privatūs asmenys). Mokėjimai atliekami per sistemą TARGET2 – Transeuropinę automatizuotą realaus laiko atskirųjų atsiskaitymų skubių pervedimų sistemą. Dėl jų ES centrinių bankų sąskaitose, esančiose sistemoje TARGET2, susidaro abipusiai likučiai. Šie abipusiai likučiai kasdien yra dengiami tarpusavyje ir tada priskiriami ECB, kiekvienam nacionaliniam centriniam bankui (NCB) paliekant vieną grynąją poziciją tik ECB atžvilgiu. ECB per sistemą TARGET2 atlikti mokėjimai taip pat daro poveikį tai vienai

kiekvieno NCB grynajai pozicijai. ECB apskaitos sistemoje šios pozicijos rodo kiekvieno NCB grynąją pretenziją ar įsipareigojimą visai ECBS. Ir euro zonos NCB vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę sistemoje TARGET2 ECB atžvilgiu, ir kiti vidiniai Eurosistemos likučiai eurais (pvz., tarpinis pelno paskirstymas NCB) ECB balanse atskleidžiami kaip atskira turto ar įsipareigojimų grynoji pozicija ir parodyti straipsnyje *Kitos vidinės Eurosistemos grynosios pretenzijos arba Kiti vidiniai Eurosistemos grynųjų įsipareigojimai*. Ne euro zonos NCB vidiniai ECBS likučiai ECB atžvilgiu, atsiradę dėl jų dalyvavimo sistemoje TARGET2<sup>22</sup>, parodyti straipsnyje *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais*.

Vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę dėl eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje, kaip atskiras turtas grynąja jo verte įtraukiami į straipsnį *Pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje* (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje*).

Vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę dėl prie Eurosistemos prisijungusių NCB į ECB pervestų užsienio atsargų, išreikšti eurais ir parodyti straipsnyje *Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas*.

## Ilgalaikiam turtui taikomi reikalavimai

Ilgalaikis turtas, įskaitant nematerialųjį turtą, bet išskyrus žemę ir meno kūrinius, parodomas įsigijimo verte, sumažinta nusidėvėjimu. Žemė ir meno kūriniai parodomi įsigijimo verte. Pagrindinis ECB pastatas parodomas įsigijimo verte, sumažinta nusidėvėjimu, pritaikius vertės sumažėjimą. Pagrindinio ECB pastato nusidėvėjimui skaičiuoti jo įsigijimo vertė paskirstyta į atitinkamas dalis, kurios bus nudėvimos per nustatytą jų naudingo tarnavimo laikotarpį. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesinį metodą per numatytą turto naudingo tarnavimo laikotarpį, pradedant kitu ketvirčiu po to, kai turtas perduotas naudoti. Nustatyti tokie pagrindinių turto grupių naudingo tarnavimo laikotarpiai:

Pastatai	20, 25 arba 50 metų
Įranga pastatuose	10 arba 15 metų
Techninė įranga	4, 10 arba 15 metų
Kompiuteriai, susijusi kompiuterinė ir programinė įranga, transporto priemonės	4 metai
Baldai	10 metų

Dabartinių ECB nuomojamų patalpų kapitalizuotų remonto išlaidų nusidėvėjimo laikotarpis pakoreguotas atsižvelgiant į visus įvykius, turinčius įtakos numatytam šio turto naudingo tarnavimo laikotarpiui.

ECB atlieka savo pagrindinio pastato kasmetinį vertės sumažėjimo įvertinimo testą pagal 36-ąjį tarptautinį apskaitos standartą „Turto vertės sumažėjimas“. Jeigu kuris nors vertės sumažėjimo rodiklis rodo, kad pagrindinio pastato vertė gali būti

<sup>22</sup> 2018 m. gruodžio 31 d. sistemoje TARGET2 dalyvavo šie ne euro zonos NCB: *Българска народна банка* (Bulgarijos nacionalinis bankas), *Danmarks Nationalbank*, *Hrvatska narodna banka*, *Narodowy Bank Polski* ir *Banca Națională a României*.

sumažėjusi, apskaičiuojama atsiperkamoji vertė. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo parodomi pelno (nuostolio) ataskaitoje, jeigu atsiperkamoji vertė yra mažesnė už grynąją balansinę vertę.

Mažiau kaip 10 000 eurų kainavęs ilgalaikis turtas nurašomas įsigijimo metais.

Pripažinimo ilgalaikiu turtu kriterijus atitinkantis, bet dar nebaigtas statyti ar plėtoti turtas rodomas straipsnyje *Nebaigta statyba*. Į atitinkamo ilgalaikio turto straipsnį tokio turto įsigijimo vertė perkeliama perdavus jį naudoti.

## ECB išmokos tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams, kitos ilgalaikės išmokos ir išeitinės išmokos

ECB savo tarnautojams ir Vykdomosios valdybos nariams, taip pat ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams taiko apibrėžtų išmokų planą.

Tarnautojų pensijų planas finansuojamas turtu, laikomu ilgalaikiame išmokų tarnautojams fonde. ECB ir jo tarnautojų privalomosios įmokos yra rodomos plano apibrėžtų išmokų dalyje. Tarnautojai gali savanoriškai mokėti papildomas įmokas pagal apibrėžtų įmokų planą, pagal kurį būtų galima teikti papildomas išmokas<sup>23</sup>. Šios papildomos išmokos nustatomos pagal savanoriškų įmokų sumą ir grąžą, gautą investavus šias įmokas.

ECB vykdomosios valdybos narių ir ECB įdarbintų Priežiūros valdybos narių išmokoms pasibaigus jų darbo santykiams ir kitoms ilgalaikėms išmokoms taikomas įmokomis nepadengtų pensinių išmokų planas. Tarnautojų atveju įmokomis nepadengtų išmokų planas taikomas išmokoms, pasibaigus tarnautojų darbo santykiams, išskyrus pensijas, ir kitoms ilgalaikėms ir išeitinėms išmokoms.

## Grynieji apibrėžtų išmokų įsipareigojimai

Su apibrėžtų išmokų planais, įskaitant kitas ilgalaikes išmokas ir išeitines išmokas, susiję įsipareigojimai parodyti balanso straipsnyje *Kiti įsipareigojimai*, apskaičiuojami kaip apibrėžtų išmokų įsipareigojimų dabartinės vertės balanso dieną ir pensijų plano turto, skirto įsipareigojimams padengti, tikrosios vertės skirtumas.

Apibrėžtų išmokų įsipareigojimus kasmet apskaičiuoja nepriklausomi aktuarai pagal planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Dabartinė apibrėžtų išmokų įsipareigojimų vertė apskaičiuojama diskontuojant numatomus būsimojus pinigų srautus, taikant balanso dieną galiojusias rinkos palūkanų normas, nustatytas pagal eurus išreikštų aukštos kokybės įmonių obligacijų, kurių išpirkimo terminas atitinka įsipareigojimų terminą, rinkos pajamingumą.

<sup>23</sup> Tarnautojas už sukauptas savanoriškų įmokų lėšas išėjimo į pensiją metu gali įgyti papildomą pensiją. Nuo to momento ši pensija įtraukiama į apibrėžtų išmokų įsipareigojimus.

Aktuarinis pelnas (nuostolis) gali susidaryti dėl tikslinimų, kai tikrasis rezultatas skiriasi nuo ankstesnių aktuarinių prielaidų, ir aktuarinių prielaidų pokyčių.

## Grynujų apibrėžtų išmokų išlaidos

Grynujų apibrėžtų išmokų išlaidos padalytos į sudedamąsias dalis, parodytas pelno (nuostolio) ataskaitoje, o išmokų tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams pervertinimo rezultatas parodytas balanso straipsnyje *Perkainojimo sąskaitos*.

Grynąją sumą, parodytą pelno (nuostolio) ataskaitoje, sudaro:

- (a) einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė;
- (b) ankstesniais metais gautų tarnybos paslaugų vertės korekcijos, atsiradusios dėl plano pakeitimo;
- (c) grynosios palūkanos už grynuosius apibrėžtų išmokų įsipareigojimus, apskaičiuotos taikant diskonto normas;
- (d) visų pervertinimų, susijusių su kitomis ilgalaikėmis išmokomis ir ilgalaikėmis išieitinėmis išmokomis, jei tokių yra, suma.

Grynąją sumą, parodytą straipsnyje *Perkainojimo sąskaitos*, sudaro:

- (a) aktuarinis pelnas (nuostolis), susijęs su apibrėžtų išmokų įsipareigojimais;
- (b) faktinė pensijų plano turto grąža, neįskaitant sumų, įtrauktų kaip grynosios palūkanos už grynuosius apibrėžtų išmokų įsipareigojimus;
- (c) bet koks viršutinės turto ribos poveikio pasikeitimas, neįskaitant sumų, įtrauktų kaip grynosios palūkanos už grynuosius apibrėžtų išmokų įsipareigojimus.

Kiekvienais metais nepriklausomi aktuarai įvertina šias sumas, kad apskaičiuotų, kokią įsipareigojimų sumą įrašyti į finansinę ataskaitą.

## Banknotai apyvartoje

ECB ir euro zonos NCB, kartu sudarantys Eurosistemą, leidžia eurų banknotus<sup>24</sup>. Bendra apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertė paskirstoma Eurosistemos centriniams bankams kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną pagal banknotų paskirstymo raktą<sup>25</sup>.

<sup>24</sup> 2010 m. gruodžio 13 d. ECB sprendimas dėl eurų banknotų emisijos (nauja redakcija) (ECB/2010/29) (2011/67/ES) (OL L 35, 2011 2 9, p. 26), su pakeitimais.

<sup>25</sup> Banknotų paskirstymo raktas – tai procentinės dalys, apskaičiuotos atsižvelgiant į ECB dalį visoje eurų banknotų emisijoje ir taikant pasirašyto kapitalo raktą NCB dalims visoje eurų banknotų emisijoje.

ECB paskirta 8 % visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertės, kuri balanse parodyta įsipareigojimų dalies straipsnyje *Banknotai apyvartoje*. ECB tenkanti dalis visoje eurų banknotų emisijoje užtikrinama pretenzijomis NCB. Šios palūkanas uždirbančios pretenzijos<sup>26</sup> parodytos straipsnio dalyje *Vidinės Eurosistemos pretenzijos: pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje* (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Vidiniai ECBS likučiai / vidiniai Eurosistemos likučiai*). Su šiomis pretenzijomis susijusios palūkanų pajamos parodomos pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje *Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje*.

## Tarpinis pelno paskirstymas

Suma, lygi ECB pajamų iš eurų banknotų apyvartoje ir iš pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių, įsigytų pagal a) Vertybinių popierių rinkų programą (VPRP), b) trečiąją Padengtųjų obligacijų pirkimo programą (POPP), c) Turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programą (TUVPPP) ir d) Viešojo sektoriaus pirkimo programą (VSPP), sumai, paskirstoma kitų metų sausio mėn. kaip tarpinis pelnas, jei Valdančioji taryba nenusprendžia kitaip<sup>27</sup>. Paskirstoma visa suma, nebent ji yra didesnė negu tų metų ECB grynasis pelnas arba Valdančioji taryba priima sprendimą šias pajamas pervesti į atidėjinius, susijusius su užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikomis. Valdančioji taryba taip pat gali nuspręsti sumažinti sausio mėn. paskirstomą pajamų iš apyvartoje cirkuliuojančių banknotų sumą ECB patirtomis išlaidomis, susijusiomis su eurų banknotų išleidimu ir tvarkymu.

## Apskaitos politikos pakeitimai

2018 m. ECB taikoma apskaitos politika nesikeitė.

## Kitos sritys

Pagal ECBS statuto 27 straipsnį ir remdamasi Valdančiosios tarybos rekomendacija ES Taryba pritarė *Baker Tilly GmbH & Co. KG Wirtschaftsprüfungsgesellschaft* (Diusseldorfas, Vokietijos Federacinė Respublika) paskyrimui ECB išorės auditoriumi penkeriems metams – iki 2022 finansinių metų pabaigos. Šis penkerių metų terminas gali būti papildomai pratęstas iki dvejų finansinių metų.

<sup>26</sup> 2016 m. lapkričio 3 d. ECB sprendimas (ES) 2016/2248 dėl valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionalinių centrinių bankų pinigų politikos pajamų paskirstymo (ECB/2016/36) (OL L 347, 2016 12 20, p. 26).

<sup>27</sup> 2014 m. gruodžio 15 d. ECB sprendimas (ES) 2015/298 dėl tarpinio Europos Centrinio Banko pajamų paskirstymo (nauja redakcija) (ECB/2014/57) (OL L 53, 2015 2 25, p. 24), su pakeitimais.

## Pastabos dėl balanso

### 1 Auksas ir gautinas auksas

2018 m. gruodžio 31 d. ECB turėjo 16 229 522 uncijas<sup>28</sup> grynojo aukso; jo rinkos vertė sudarė 18 193 mln. eurų (2017 m. – 17 558 mln. eurų). 2018 m. su auksu susijusių sandorių sudaryta nebuvo, todėl, palyginti su 2017 m. gruodžio 31 d., ECB turimo aukso kiekis nepakito. ECB turimo aukso vertė eurais padidėjo dėl padidėjusios aukso rinkos kainos eurais (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta* bei 14 pastabą *Perkainojimo sąskaitos*).

### 2 Pretenzijos ne euro zonos ir euro zonos rezidentams užsienio valiuta

#### 2.1 Iš TVF gautinos lėšos

Šis turtas – tai 2018 m. gruodžio 31 d. ECB turėtos SST, sudariusios 692 mln. eurų (2017 m. – 670 mln. eurų). Jis susidaro pagal dvišalį susitarimą su Tarptautiniu valiutos fondu (TVF) dėl SST pirkimo ir pardavimo. Pagal jį TVF gali ECB vardu susitarti dėl SST pardavimo ar pirkimo už eurus, neperžengdamas nustatytos didžiausios ir mažiausios apimtys. Apskaitoje SST traktuojamos kaip užsienio valiuta (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta*). ECB turimų SST bendra vertė eurais padidėjo daugiausia dėl 2018 m. euro atžvilgiu pabrangusių SST.

#### 2.2 Likučiai bankų sąskaitose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolos ir kitas išorės turtas bei pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta

Šiuos du straipsnius sudaro likučiai bankų sąskaitose ir paskolos užsienio valiuta bei investicijos į vertybinius popierius, išreikštus JAV doleriais, Japonijos jenomis ir Kinijos ženminbi juaniais.

---

<sup>28</sup> Tai atitinka 504,8 tonas.

Pretenzijos ne euro zonos rezidentams	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)	Pokytis (mln. eurų)
Likučiai einamosiose sąskaitose	7 755	6 794	961
Pinigių rinkos indėliai	1 942	2 317	(375)
Atpirkimo investavimo sandoriai	611	(0)	611
Investicijos į vertybinius popierius	39 415	34 650	4 764
<b>Iš viso</b>	<b>49 723</b>	<b>43 761</b>	<b>5 962</b>

Pretenzijos euro zonos rezidentams	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)	Pokytis (mln. eurų)
Likučiai einamosiose sąskaitose	1	1	0
Pinigių rinkos indėliai	602	2 422	(1 820)
Atpirkimo investavimo sandoriai	393	1 288	(895)
<b>Iš viso</b>	<b>997</b>	<b>3 712</b>	<b>(2 715)</b>

2018 m. šių straipsnių bendra vertė padidėjo daugiausia dėl euro atžvilgiu paabrangusių JAV dolerio ir Japonijos jenos. Per metus gautos pajamos, visų pirma iš portfelio JAV doleriais, taip pat turėjo įtakos šių straipsnių bendros vertės padidėjimui.

2018 m. gruodžio 31 d. ECB grynosios užsienio valiutų pozicijos<sup>29</sup> buvo tokios:

	2018 (mln. valiutos vienetų)	2017 (mln. valiutos vienetų)
JAV doleriai	47 551	46 761
Japonijos jenos	1 093 460	1 093 563
Kinijos ženminbi juaniai	3 886	3 755

### 3 Kitos pretenzijos euro zonos kredito įstaigoms eurais

2018 m. gruodžio 31 d. šį straipsnį sudarė 300 mln. eurų (2017 m. – 143 mln. eurų) likučiai įstaigų, kurios yra euro zonos rezidentės, einamosiose sąskaitose.

<sup>29</sup> Šias atsargas sudaro turtas, atėmus įsipareigojimus atitinkama užsienio valiuta, kuris yra užsienio valiutos perkainojimo objektas ir kuris įtrauktas į eilutes *Pretenzijos ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta, Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta, Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos, Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai* (įsipareigojimų dalyje) ir *Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos*, taip pat atsižvelgiant į išankstinius užsienio valiutų keitimo sandorius ir valiutų apskaitimo sandorius užsienio valiuta, parodytus nebalansiniuose straipsniuose. Finansinių priemonių užsienio valiuta perkainojimo dėl kainos prieaugis neištraukiamas.



## 4 Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai eurais

### 4.1 Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai

2018 m. gruodžio 31 d. šį straipsnį sudarė vertybiniai popieriai, kuriuos ECB įsigijo pagal tris Padengtųjų obligacijų pirkimo programas (POPP), Vertybinių popierių rinkų programą (VPRP), Turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programą (TUVPPP) ir Viešojo sektoriaus pirkimo programą (VSPP)<sup>30</sup>.

Pirkimai pagal pirmąją POPP buvo vykdomi iki 2010 m. birželio 30 d., o antroji POPP baigta 2012 m. spalio 31 d. Valdančioji taryba nusprendė pirkimų pagal VPRP nebevykdyti nuo 2012 m. rugsėjo 6 d.

2018 m. Eurosistema tęsė vertybinių popierių pirkimus pagal Turto pirkimo programą (TPP), apimančią trečiąją POPP, TUVPPP, VSPP ir BSPP<sup>31</sup>. Bendra NCB ir ECB vykdytų grynųjų pirkimų pagal TPP suma iki 2018 m. rugsėjo mėn. buvo vidutiniškai 30 mlrd. eurų per mėnesį, o nuo 2018 m. spalio mėn. iki metų pabaigos, kai gryniesi pirkimai baigėsi, – 15 mlrd. eurų per mėnesį. Valdančioji taryba ketina toliau reinvestuoti visas pagrindinės sumos mokėjimų lėšas, gautas iš pagal TPP įsigytų vertybinių popierių išpirkimo suėjus jų terminui, dar gana ilgą laiką nuo tos dienos, kai ji pradės didinti pagrindines ECB palūkanų normas, ir bet koku atveju tol, kol tai bus reikalinga siekiant užtikrinti palankias likvidumo sąlygas ir palaikyti aukštą skatinamosios pinigų politikos lygį.

Pagal visas šias programas įsigyti vertybiniai popieriai vertinami amortizuota savikaina, sumažinta vertės sumažėjimu (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Vertybiniai popieriai*).

ECB turimų vertybinių popierių amortizuota savikaina ir jų rinkos vertė<sup>32</sup> (ji neparodoma balanse ar pelno (nuostolio) ataskaitoje, bet pateikiama čia tik dėl palyginimo) buvo tokia:

<sup>30</sup> ECB pagal Bendrovių sektoriaus pirkimo programą (BSPP) vertybinių popierių neperka.

<sup>31</sup> Daugiau informacijos apie TPP pateikiama [ECB interneto svetainėje](#).

<sup>32</sup> Nurodytos rinkos vertės yra orientacinės, apskaičiuojamos pagal rinkoje kotiruojamas kainas. Jei kotiruojamų kainų nėra, rinkos kainos apskaičiuojamos taikant Eurosistemos vidinius modelius.

	2018 (mln. eurų)		2017 (mln. eurų)		Pokytis (mln. eurų)	
	amortizuota savikaina	rinkos vertė	amortizuota savikaina	rinkos vertė	amortizuota savikaina	rinkos vertė
Pirmoji POPP (POPP1)	348	363	619	655	(271)	(292)
Antroji POPP (POPP2)	341	365	386	422	(45)	(57)
Trečioji POPP (POPP3)	21 545	21 706	19 733	19 959	1 812	1 747
VPRP	5 484	6 051	6 644	7 555	(1 160)	(1 504)
TUVPP	27 511	27 262	25 015	25 045	2 496	2 218
VSPP	196 428	198 401	175 990	177 088	20 438	21 313
<b>Iš viso</b>	<b>251 656</b>	<b>254 148</b>	<b>228 386</b>	<b>230 722</b>	<b>23 270</b>	<b>23 426</b>

Pagal pirmąją ir antrąją POPP ir VPRP laikomų portfelių amortizuota savikaina sumažėjo dėl išpirkimų.

Valdančioji taryba reguliariai įvertina finansinę riziką, susijusią su pagal visas šias programas įsigytais vertybiniais popieriais.

Vertės sumažėjimo įvertinimo testai atliekami kasmet remiantis metų pabaigoje turimais duomenimis. Juos tvirtina Valdančioji taryba. Atliekant šiuos testus atskirai vertinami kiekvienos programos vertės sumažėjimo rodikliai. Kai vertės sumažėjimo rodiklių pasitaikydavo, buvo papildomai tiriama, ar vertės sumažėjimas neturėjo poveikio atitinkamų vertybinių popierių numatomiems pinigų srautams. Remiantis šių metų vertės sumažėjimo įvertinimo testų rezultatais, 2018 m. ECB neįrašė jokių nuostolių, susijusių su pinigų politikos tikslais laikomais vertybiniais popieriais.

## 5 Vidinės Eurosistemos pretenzijos

### 5.1 Pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje

Šį straipsnį sudaro ECB pretenzijos euro zonos NCB atžvilgiu dėl eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje*). 2018 m. gruodžio 31 d. jos sudarė 98 490 mln. eurų (2017 m. – 93 657 mln. eurų). Atlyginimai už šias pretenzijas apskaičiuojami kasdien pagal naujausią žinomą ribinę palūkanų normą, taikytą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose<sup>33</sup> (žr. 22.2 pastabą *Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje*).

<sup>33</sup> Nuo 2016 m. kovo 16 d. Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose taikoma 0,00 % palūkanų norma.

## 6 Kitas turtas

### 6.1 Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

2018 m. gruodžio 31 d. šį turtą sudarė tokie straipsniai:

	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)	Pokytis (mln. eurų)
<b>Įsigijimo vertė</b>			
Žemė ir pastatai	1 012	1 006	5
Įranga pastatuose	221	222	(1)
Kompiuteriai ir programinė įranga	124	110	14
Įrenginiai, baldai ir transporto priemonės	93	95	(2)
Nebaigta statyba	1	3	(2)
Kitas ilgalaikis turtas	11	10	1
<b>Visa įsigijimo vertė</b>	<b>1 463</b>	<b>1 447</b>	<b>16</b>
<b>Sukauptas nusidėvėjimas</b>			
Žemė ir pastatai	(118)	(96)	(22)
Įranga pastatuose	(64)	(48)	(16)
Kompiuteriai ir programinė įranga	(89)	(74)	(15)
Įrenginiai, baldai ir transporto priemonės	(43)	(32)	(11)
Kitas ilgalaikis turtas	(2)	(1)	(0)
<b>Visas sukauptas nusidėvėjimas</b>	<b>(315)</b>	<b>(251)</b>	<b>(64)</b>
<b>Grynoji balansinė vertė</b>	<b>1 148</b>	<b>1 196</b>	<b>(48)</b>

Metų pabaigoje buvo atliktas ECB pagrindinio pastato vertės sumažėjimo įvertinimo testas; jokių vertės sumažėjimo nuostolių į apskaitą įtraukta nebuvo.

### 6.2 Kitas finansinis turtas

Šį straipsnį daugiausia sudaro ECB nuosavų lėšų investicijos; jos yra tiesioginis atitikmuo ECB kapitalo, rezervų ir atidėjinių užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms. Į šį straipsnį taip pat patenka 3 211 Tarptautinių atsiskaitymų banko (TAB) akcijų, jos į apskaitą įtrauktos įsigijimo verte – 42 mln. eurų.

Šį straipsnį sudaro šios dalys:

	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)	Pokytis (mln. eurų)
Likučiai einamosiose sąskaitose eurais	0	0	0
Vertybinių popierių eurais	17 913	18 417	(504)
Atpirkimo investavimo sandoriai eurais	2 575	2 044	531
Kitas finansinis turtas	42	42	(0)
<b>Iš viso</b>	<b>20 529</b>	<b>20 503</b>	<b>27</b>

Nedidelis grynasis šio straipsnio padidėjimas 2018 m. susidarė dėl iš šio portfelio uždirbtų palūkanų pajamų reinvestavimo. Tai su kaupu atsivėrė ECB nuosavų lėšų portfelyje laikomų vertybinių popierių, išreikštų eurais, rinkos vertės sumažėjimą.

### 6.3 Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai

Didžiąją dalį šiame straipsnyje nurodytos sumos sudaro valiutų apskaitos sandorių ir išankstinių valiutų keitimo sandorių, kurie galiojo 2018 m. gruodžio 31 d., pokyčiai dėl perkainojimo (žr. 19 pastabą *Valiutų apskaitos sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai*). Šie perkainojimo pokyčiai sudaro 578 mln. eurų (2017 m. – 450 mln. eurų) ir atsiranda minėtų sandorių vertes perskaičiavus į jų vertes eurais pagal balanso dieną galiojusius užsienio valiutos kursus, palyginti su sandorių vertėmis, gautomis jas perskaičiavus į eurus pagal tos pačios dienos atitinkamos valiutos vidurkinį kursą (žr. pastabą dėl apskaitos politikos dalis *Nebalansinės priemonės bei Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta*).

Šiame straipsnyje parodomi ir galiojusios palūkanų normų apskaitos sandorių perkainojimo prieaugiai (žr. 18 pastabą *Palūkanų normų apskaitos sandoriai*).

### 6.4 Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos

2018 m. gruodžio 31 d. šis straipsnis sudarė 2 738 mln. eurų (2017 m. – 2 597 mln. eurų). Didžiąją jo dalį sudarė sukauptos vertybinių popierių atkarpos palūkanos, įskaitant nupirktą atkarpą, kurių suma sudarė 2 589 mln. eurų (2017 m. – 2 476 mln. eurų) (žr. 2.2 pastabą *Likučiai bankų sąskaitose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolos ir kitas išorės turtas* ir *Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta*, 4 pastabą *Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai eurais* ir 6.2 pastabą *Kitas finansinis turtas*).

Šiame straipsnyje taip pat parodytos a) iš bendrų Eurosystemos projektų sukauptos pajamos (žr. 27 pastabą *Kitos pajamos*), b) įvairūs išankstiniai mokėjimai, c) už kitą finansinį turtą ir įsipareigojimus sukauptos palūkanų pajamos ir d) su Bendru priežiūros mechanizmu (BPM) susijusios sukauptos pajamos (žr. 25 pastabą *Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos (išlaidos)*).

## 6.5 Kiti įvairūs įsipareigojimai

2018 m. gruodžio 31 d. šio straipsnio suma buvo 2 039 mln. eurų (2017 m. – 1 528 mln. eurų). Didžiąją jos dalį sudarė sukaupta 1 191 mln. eurų (2017 m. – 988 mln. eurų) suma pagal tarpinį ECB pelno paskirstymą (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Tarpinis pelno paskirstymas* ir 11.2 pastabą *Kiti vidiniai Eurosistemos gryniesi įsipareigojimai*).

Į ją taip pat įtraukti su valiutų apskaitos sandoriais ir išankstiniais valiutų keitimo sandoriais, kurie galiojo 2018 m. gruodžio 31 d., susiję 567 mln. eurų (2017 m. – 492 mln. eurų) vertės likučiai, kurie susidarė tokių sandorių vertes perskaičiavus į jų vertes eurais pagal balanso dieną galiojusį atitinkamos užsienio valiutos vidurkinį kursą, palyginti su jų pradinio pripažinimo apskaitoje vertėmis eurais (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Nebalansinės priemonės*).

Į šį straipsnį įtraukta ir 244 mln. eurų (2017 m. – 1 mln. eurų) suma. Ji atitinka iš prižiūrimų subjektų 2018 m. gruodžio 31 d. gautiną metinių priežiūros mokesčių sumą. Kad būtų padengtos išlaidos, kurias ECB patyrė vykdydamas priežiūros uždavinius, 2018 m. gruodžio mėn. prižiūrimiems subjektams buvo pateiktos metinių priežiūros mokesčių sąskaitos nurodant sumokėti 2019 m. sausio mėn. (žr. 25 pastabą *Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos (išlaidos)*). 2017 m. metinių priežiūros mokesčių sąskaitos buvo pateiktos spalio mėn., todėl metų pabaigoje buvo likę surinkti tik 1 mln. eurų.

## 7 Banknotai apyvartoje

Šiame straipsnyje parodyta visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų ECB dalis (8 %) (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje*). 2018 m. gruodžio 31 d. ji sudarė 98 490 mln. eurų (2017 m. – 93 657 mln. eurų).

## 8 Kiti įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms eurais

Eurosistemos centriniai bankai, skolindami pagal VSPP įsigytus vertybinius popierius, įkaitu gali priimti ir grynuosius pinigus, ir nereikalaujama jų reinvestuoti. ECB šias operacijas vykdo per specializuotą įstaigą.

2018 m. gruodžio 31 d. galiojančių pagal VSPP įsigytų vertybinių popierių skolinimo sandorių, sudarytų su euro zonos kredito įstaigomis, vertė buvo 1 399 mln. eurų (2017 m. – 1 061 mln. eurų). Kaip įkaitas gauti gryniesi pinigai buvo pervesti į sąskaitas, esančias sistemoje TARGET2. Kadangi šie gryniesi pinigai metų pabaigoje nebuvo investuoti, minėti sandoriai parodomi balanse (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Grįžtamieji sandoriai*)<sup>34</sup>.

<sup>34</sup> Vertybinių popierių skolinimo sandoriai parodomi nebalansinėse sąskaitose, jeigu metų pabaigoje nėra juos vykdant įkaitu pateiktų neinvestuotų grynujų pinigų (žr. 16 pastabą *Vertybinių popierių skolinimo programas*).

## 9 Įsipareigojimai kitiems euro zonos rezidentams eurais

### 9.1 Kiti įsipareigojimai

2018 m. gruodžio 31 d. ši pozicija buvo lygi 9 152 mln. eurų (2017 m. – 1 150 mln. eurų). Straipsnis apima indėlius ar mokėjimus, kuriuos ECB priėmė iš EURO1 ir RT1<sup>35</sup> narių (tiesiogiai arba jų vardu) ir kurie yra naudojami kaip garantijų fondas vykdant EURO1 atsiskaitymus arba padedant vykdyti RT1 atsiskaitymus. Į jį taip pat patenka Europos finansinio stabilumo fondo (EFSF) ir Europos stabilumo mechanizmo (ESM) 2018 m. padėti indėliai. Pagal ECBS statuto 21 straipsnį ECB gali veikti kaip Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ar agentūrų, valstybių narių centrinių vyriausybių, regioninių, vietos ar kitų valdžios institucijų, kitų viešosios teisės reglamentuojamų įstaigų arba valstybinių įmonių fiskalinis agentas.

## 10 Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais

2018 m. gruodžio 31 d. ši pozicija buvo lygi 10 361 mln. eurų (2017 m. – 19 549 mln. eurų). Didžiausią jos dalį sudarė 4 619 mln. eurų (2017 m. – 6 062 mln. eurų) suma – tai ne euro zonos centrinių bankų likučiai ECB, susidarę dėl per sistemą TARGET2 įvykdytų sandorių ar jų dalių. Šių likučių sumažėjimą 2018 m. lėmė ne euro zonos rezidentų mokėjimai euro zonos rezidentams.

Į šį straipsnį įtraukta ir 3 682 mln. eurų (2017 m. – 10 056 mln. eurų) suma, susijusi su nuolatiniu abipusio valiutos apsikeitimo susitarimu su Niujorko federalinio rezervo banku. Vadovaudamasi šiuo susitarimu, Federalinio rezervo sistema per apsikeitimo sandorius ECB suteikia JAV dolerių. Šiais sandoriais siekiama Eurosistemos sandorių šalims pasiūlyti trumpalaikį finansavimą JAV doleriais. ECB tuo pat metu sudaro kompensacinius apsikeitimo sandorius (angl. *back-to-back swap transactions*) su euro zonos NCB, kurie panaudoja suteiktas lėšas vykdydami likvidumą didinančias grįžtamųjų sandorių operacijas su Eurosistemos sandorių šalimis. Dėl kompensacinių apsikeitimo sandorių susidaro vidiniai Eurosistemos – tarp ECB ir NCB – likučiai (žr. 11.2 pastabą *Kiti vidiniai Eurosistemos grynųjų įsipareigojimai*). Be to, dėl apsikeitimo sandorių, sudarytų su Federalinio rezervo sistema ir euro zonos NCB, susidaro išankstinės pretenzijos ir įsipareigojimai, parodomi nebalansinėse sąskaitose (žr. 19 pastabą *Valiutų apsikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai*).

Kitą šio straipsnio dalį sudaro 2 059 mln. eurų (2017 m. – 3 432 mln. eurų) vertės galiojantys pagal VSPP įsigytų vertybinių popierių skolinimo sandoriai, sudaryti su ne euro zonos rezidentais, per kuriuos gautas piniginis įkaitas pervestas į sistemos TARGET2 sąskaitas (žr. 8 pastabą *Kiti įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms eurais*).

<sup>35</sup> EURO1 ir RT1 – ABE CLEARING S.A.S à capital variable (EBA Clearing) valdomos mokėjimų sistemos.

## 11 Vidiniai Eurosistemos įsipareigojimai

### 11.1 Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas

Šiame straipsnyje parodomi įsipareigojimai euro zonos NCB, susidarę dėl jų į ECB pervestų užsienio valiutos atsargų, jiems prisijungus prie Eurosistemos. 2018 m. nebuvo jokių pokyčių.

	Nuo 2015 m. sausio 1 d. (mln. eurų)
<i>Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique</i>	1 436
<i>Deutsche Bundesbank</i>	10 430
<i>Eesti Pank</i>	112
<i>Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland</i>	673
<i>Bank of Greece</i>	1 178
<i>Banco de España</i>	5 123
<i>Banque de France</i>	8 217
<i>Banca d'Italia</i>	7 134
<i>Central Bank of Cyprus</i>	88
<i>Latvijas Banka</i>	163
Lietuvos bankas	239
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	118
<i>Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta</i>	38
<i>De Nederlandsche Bank</i>	2 320
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1 138
<i>Banco de Portugal</i>	1 010
<i>Banka Slovenije</i>	200
<i>Národná banka Slovenska</i>	448
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	728
<b>Iš viso</b>	<b>40 793</b>

Atlygis už šiuos įsipareigojimus skaičiuojamas kasdien pagal naujausią žinomą ribinę palūkanų normą, taikomą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose, koreguojant šį atlygį taip, kad aukso daliai tenkanti grąža būtų nulinė (žr. 22.3 pastabą *Atlygis pagal nacionalinių centrinių bankų pretenzijas dėl pervestų užsienio atsargų*).

### 11.2 Kiti vidiniai Eurosistemos grynieji įsipareigojimai

2018 m. šį straipsnį daugiausia sudarė euro zonos NCB likučiai ECB atžvilgiu sistemoje TARGET2 (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Vidiniai ECBS likučiai / vidiniai Eurosistemos likučiai*). Šios pozicijos padidėjimą daugiausia lėmė vertybinių popierių grynasis pirkimas pagal TPP (žr. 4 pastabą *Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai eurais*), atsiskaitoma buvo per sistemos TARGET2 sąskaitas. 2018 m. grynieji įsipareigojimai padidėjo dar ir dėl sumažėjusios kompensacinių apskaitavimo sandorių, sudarytų su NCB vykdamant likvidumo didinimo JAV doleriais operacijas,

apimties (žr. 10 pastabą *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais*). Šių dviejų veiksmų poveikį iš dalies atsvėrė iš EFSF ir ESM per sistemą TARGET2 priimti indėliai (žr. 9 pastabą *Įsipareigojimai kitiems euro zonos rezidentams eurais*).

Atlyginimai už TARGET2 pozicijas, išskyrus likučius, susidariusius dėl kompensacinių apsikeitimo sandorių, sudarytų vykdant likvidumo JAV doleriais didinimo operacijas, apskaičiuojami kasdien, taikant naujausią žinomą ribinę palūkanų normą, taikytą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose.

Į šį straipsnį įtraukta ir euro zonos NCB po tarpinio ECB pajamų paskirstymo mokėtina suma (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Tarpinis pelno paskirstymas*).

	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)
Mokėtinos sumos euro zonos NCB, susijusios su sistema TARGET2	1 349 908	1 263 961
Gautinos sumos iš euro zonos NCB, susijusios su sistema TARGET2	(1 107 984)	(1 047 197)
Mokėtinos sumos euro zonos NCB po tarpinio ECB pelno paskirstymo	1 191	988
<b>Kiti vidiniai Eurosistemos grynieji įsipareigojimai</b>	<b>243 115</b>	<b>217 752</b>

## 12 Kiti įsipareigojimai

### 12.1 Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai

Didžiąją šiame straipsnyje nurodytos sumos dalį sudaro valiutų apsikeitimo sandorių ir išankstinių valiutų keitimo sandorių, kurie galiojo 2018 m. gruodžio 31 d., pokyčiai dėl perkainojimo (žr. 19 pastabą *Valiutų apsikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai*). Šie perkainojimo pokyčiai sudarė 641 mln. eurų (2017 m. – 431 mln. eurų) ir atsirado minėtų sandorių vertę perskaičius į eurus pagal balanso dieną galiojusius užsienio valiutos kursus, palyginti su sandorių vertėmis, gautomis jas perskaičius į eurus pagal tos pačios dienos atitinkamos valiutos vidurkinį kursą (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalis *Nebalansinės priemonės bei Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta*).

Šiame straipsnyje parodomi ir galiojusių palūkanų normų apsikeitimo sandorių perkainojimo nuostoliai (žr. 18 pastabą *Palūkanų normų apsikeitimo sandoriai*).

### 12.2 Sukaustos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos

2018 m. gruodžio 31 d. šį straipsnį sudarė:



	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)	Pokytis (mln. eurų)
Administracinės sukauptos išlaidos	48	41	7
Finansinės priemonės	5	7	(2)
Būsimųjų laikotarpių pajamos	1	28	(27)
<b>Iš viso</b>	<b>54</b>	<b>76</b>	<b>(22)</b>

### 12.3 Kiti įvairūs įsipareigojimai

2018 m. gruodžio 31 d. šis straipsnis sudarė 1 178 mln. eurų (2017 m. – 1 063 mln. eurų). Į jį įtraukti su valiutų apskaitos sandoriais ir išankstiniais užsienio valiutų keitimo sandoriais, kurie galiojo 2018 m. gruodžio 31 d., susiję 580 mln. eurų (2017 m. – 498 mln. eurų) vertės likučiai (žr. 19 pastabą *Valiutų apskaitos sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai*). Šie likučiai susidarė tokių sandorių vertes perskaičiavus į jų vertes eurais pagal balanso dieną galiojusį atitinkamos užsienio valiutos vidurkinį kursą, palyginti su jų pradinio pripažinimo apskaitoje vertėmis eurais (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Nebalansinės priemonės*).

Į šį straipsnį įtraukti ir ECB grynųjų apibrėžtų išmokų įsipareigojimai, susiję su išmokomis tarnautojams ir Vykdomosios valdybos nariams, taip pat ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams pasibaigus jų darbo santykiams ir kitomis ilgalaikėmis išmokomis. Įtrauktos ir išeitinės išmokos tarnautojams.

*ECB išmokos tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams, kitos ilgalaikės išmokos ir išeitinės išmokos*<sup>36</sup>

### Balansas

Balanse pripažintos sumos, susijusios su išmokomis tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams, kitomis ilgalaikėmis išmokomis ir išeitinėmis išmokomis tarnautojams, buvo tokios:

	2018 personalas (mln. eurų)	2018 valdybos (mln. eurų)	2018 iš viso (mln. eurų)	2017 personalas (mln. eurų)	2017 valdybos (mln. eurų)	2017 iš viso (mln. eurų)
Dabartinė įsipareigojimų vertė	1 608	29	1 637	1 510	29	1 539
Tikroji pensijų plano turto vertė	(1 080)	-	(1 080)	(1 017)	-	(1 017)
<b>Balanse pripažinti grynųjų apibrėžtų išmokų įsipareigojimai</b>	<b>528</b>	<b>29</b>	<b>558</b>	<b>493</b>	<b>29</b>	<b>522</b>

2018 m. dabartinė įsipareigojimų tarnautojams vertė sudarė 1 608 mln. eurų (2017 m. – 1 510 mln. eurų), iš jų 226 mln. eurų (2017 m. – 225 mln. eurų) sudarė įmokomis nepadengtos išmokos, susijusios su išmokomis, mokamomis tarnautojams

<sup>36</sup> Lentelių skiltyje „valdybos“ parodytos sumos yra dviejų valdybų: Vykdomosios valdybos ir Priežiūros valdybos.

pasibaigus jų darbo santykiams, išskyrus pensijas, su kitomis ilgalaikėmis išmokomis ir išėtinėmis išmokomis personalui. Dabartinė įsipareigojimų Vykdomosios valdybos ir Priežiūros valdybos nariams vertė lygi 29 mln. eurų (2017 m. – 29 mln. eurų) ir yra susijusi tik su išmokoms pasibaigus darbo santykiams ir kitoms ilgalaikėms išmokoms taikomu nepadengtu išmokų planu.

## Pelno (nuostolio) ataskaita

2018 m. pelno (nuostolio) ataskaitoje pripažintos tokios sumos:

	2018 personalas (mln. eurų)	2018 valdybos (mln. eurų)	2018 iš viso (mln. eurų)	2017 personalas (mln. eurų)	2017 valdybos (mln. eurų)	2017 iš viso (mln. eurų)
Einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė	96	2	98	153	2	155
Ankstesniais metais gautų tarnybos paslaugų vertė	-	-	-	4	-	4
Grynosios palūkanos už grynuosius apibrėžtų išmokų įsipareigojimus	10	1	11	10	1	11
<i>iš jų:</i>						
<i>Palūkanų išlaidos, susijusios su įsipareigojimu</i>	32	1	33	28	1	29
<i>Palūkanų pajamos iš pensijų plano turto</i>	(22)	-	(22)	(18)	-	(18)
Išlaidos (pajamos) dėl kitų ilgalaikių išmokų pervertinimo	(11)	(0)	(11)	(1)	0	(1)
<b>Iš viso, susiję su aktuariniu vertinimu</b>	<b>96</b>	<b>3</b>	<b>98</b>	<b>167</b>	<b>3</b>	<b>169</b>
Atidėjinio CTS programai panaudojimas	-	-	-	(9)	-	(9)
<b>Iš viso įtraukta į Personalo išlaidų išlaidas, panaudojus atidėjinį</b>	<b>96</b>	<b>3</b>	<b>98</b>	<b>158</b>	<b>3</b>	<b>160</b>

2018 m. gautų tarnybos paslaugų vertė sumažėjo iki 98 mln. eurų (2017 m. sudarė 155 mln. eurų), daugiausia dėl to, kad 2017 m. buvo įtraukta vienkartinė išlaidų suma, susijusi su paramos tarnautojams keičiant profesinę veiklą (angl. *Career Transition Support*, CTS) laikinos programos diegimu. Ši programa skirta padėti daug metų ECB dirbantiems tarnautojams savanoriškai pakeisti profesinę veiklą išeinant iš ECB, laikantis nustatytų sąlygų. Bendrą sumažėjimą taip pat lėmė diskonto normos padidėjimas nuo 2,0 % (2016 m.) iki 2,1 % (2017 m.)<sup>37</sup>.

## Apibrėžtų išmokų įsipareigojimo, pensijų plano turto ir pervertinimo rezultatų pokyčiai

Apibrėžtų išmokų įsipareigojimo dabartinės vertės pokyčiai buvo tokie:

<sup>37</sup> Einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė apskaičiuojama taikant ankstesnių metų diskonto normą.

	2018 personalas (mln. eurų)	2018 valdybos (mln. eurų)	2018 iš viso (mln. eurų)	2017 personalas (mln. eurų)	2017 valdybos (mln. eurų)	2017 iš viso (mln. eurų)
Apibrėžtų išmokų įsipareigojimas laikotarpio pradžioje	1 510	29	1 539	1 361	28	1 389
Einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė	96	2	98	153	2	155
Ankstesniais metais gautų tarnybos paslaugų vertė	-	-	-	4	-	4
Palūkanų išlaidos, susijusios su įsipareigojimu	32	1	33	28	1	29
Pensijų plano dalyvių įmokos <sup>38</sup>	33	0	33	23	0	23
Sumokėtos išmokos	(43)	(3)	(46)	(12)	(1)	(13)
Pervertinimo išlaidos (pajamos)	(19)	1	(19)	(48)	(1)	(49)
<b>Apibrėžtų išmokų įsipareigojimas laikotarpio pabaigoje</b>	<b>1 608</b>	<b>29</b>	<b>1 637</b>	<b>1 510</b>	<b>29</b>	<b>1 539</b>

Sumokėtų išmokų suma 2018 m. padidėjo iki 46 mln. eurų (2017 m. buvo 13 mln. eurų), daugiausia dėl vienkartinį išieitinių išmokų darbuotojams, priimtiems į CTS programą.

Visa 19 mln. eurų pervertinimo pajamų iš apibrėžtų išmokų įsipareigojimo suma 2018 m. gauta dėl diskonto normos padidėjimo nuo 2,1 % (2017 m.) iki 2,3 % (2018 m.). Šį padidėjimą iš dalies atsvėrė patikslinimai, padaryti įvertinus ankstesnių metų aktuario ataskaitoje taikytų aktuarinių prielaidų ir faktinių rodiklių skirtumą.

Su tarnautojais susijusio apibrėžtų išmokų pensijų plano turto tikrosios vertės pokyčiai 2018 m. buvo tokie:

	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)
Tikroji pensijų plano turto vertė laikotarpio pradžioje	1 017	878
Palūkanų pajamos iš pensijų plano turto	22	18
Pervertinimo pajamos (išlaidos)	(34)	55
Darbdavio įmokos	56	52
Pensijų plano dalyvių įmokos	33	23
Sumokėtos išmokos	(13)	(9)
<b>Tikroji pensijų plano turto vertė laikotarpio pabaigoje</b>	<b>1 080</b>	<b>1 017</b>

Pensijų plano turto pervertinimo išlaidos 2018 m. rodo tai, kad fondų vienetų grąža buvo mažesnė negu planuotos palūkanų pajamos iš plano turto.

2018 m. pervertinimo rezultatų pokyčiai (žr. 14 pastabą *Perkainojimo sąskaitos*) buvo tokie:

<sup>38</sup> Tarnautojų privalomosios įmokos yra 7,4 %, o ECB mokamos įmokos – 20,7 % bazinės algos dydžio.

	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)
Pervertinimo išlaidos laikotarpio pradžioje	(103)	(205)
Pensijų plano turto pajamos (išlaidos)	(34)	55
Įsipareigojimo pajamos	19	49
Pelno (nuostolio) ataskaitoje pripažinti nuostoliai	(11)	(1)
<b>Pervertinimo išlaidos laikotarpio pabaigoje, įtrauktos į Perkainojimo sąskaitas</b>	<b>(129)</b>	<b>(103)</b>

## Pagrindinės prielaidos

Rengdami šioje pastaboje minimus vertinimus, aktuarai rėmėsi tam tikromis prielaidomis, kurioms Vykdomoji valdyba pritarė apskaitos tvarkymo ir informacijos atskleidimo tikslais. Pagrindinės prielaidos, taikytos apskaičiuojant išmokų tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams ir kitų ilgalaikių išmokų įsipareigojimą, buvo tokios:

	2018 %	2017 %
Diskonto norma	2,30	2,10
Tikėtina pensijų plano turto grąža <sup>39</sup>	3,30	3,10
Bendras darbo užmokesčio padidėjimas ateityje <sup>40</sup>	2,00	2,00
Pensijų padidėjimas ateityje <sup>41</sup>	1,30	1,30

Be to, 2018 m. tarnautojai sumokėjo 140 mln. eurų savanoriškų įmokų į apibrėžtų įmokų planą (2017 m. – 150 mln. eurų). Šios įmokos investuojamos į pensijų plano turta, kartu ta pačia suma didėja ir įsipareigojimai.

## 13 Atidėjiniai

Didžiąją šiame straipsnyje nurodytos sumos dalį sudaro atidėjiniai užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms.

Atidėjiniai užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms bus naudojami tiek, kiek Valdančioji taryba manys esant būtina padengti būsimiems realizuotiesiems ir nerealizuotiesiems nuostoliams. Šių atidėjinių dydis ir nuolatinio papildymo poreikis kiekvienais metais peržiūrimi remiantis ECB atliekamu minėtų rūšių rizikos įvertinimu ir atsižvelgiant į įvairius veiksnius. Atidėjinių dydis kartu su bet

<sup>39</sup> Šiomis prielaidomis remtasi apskaičiuojant ECB apibrėžtų išmokų įsipareigojimus, finansuojamus turto, turinčiu kapitalo garantiją.

<sup>40</sup> Be to, numatytos galimo individualaus darbo užmokesčio padidėjimo iki 1,8 % per metus išmokos atsižvelgiant į pensijų plano dalyvių amžių.

<sup>41</sup> Pagal ECB pensijų plano taisykles, pensijos didinamos kiekvienais metais. Jeigu ECB tarnautojų darbo užmokestis būtų padidintas mažiau, negu pakilo kainos, pensijos bus didinamos pagal darbo užmokesčio pakėlimą. Jeigu darbo užmokestis būtų padidintas daugiau, negu pakilo kainos, pagal tą padidinimą bus nustatomas pensijų padidinimas, jeigu ECB pensijų planų finansinė būklė bus tam tinkama.

kokio dydžio suma bendrajame atsargų fonde negali viršyti euro zonos NCB apmokėto ECB kapitalo vertės.

2018 m. gruodžio 31 d. atidėjiniai, susiję su užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikomis, sudarė 7 620 mln. eurų (kaip ir 2017 m.). Ši suma atitiko euro zonos NCB apmokėto ECB kapitalo vertę tą dieną.

## 14 Perkainojimo sąskaitos

Šį straipsnį daugiausia sudaro perkainojimo likučiai, susidarantys iš turto, įsipareigojimų ir nebalansinių priemonių nerealizuotojo prieaugio (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalis *Pajamų pripažinimas, Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, Vertybiniai popieriai ir Nebalansinės priemonės*). Į jį taip pat įtraukiamas grynujų apibrėžtų išmokų įsipareigojimų, susijusių su išmokomis tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams, pervertinimo rezultatas (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *ECB išmokos tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams, kitos ilgalaikės išmokos ir iškeitinės išmokos* ir 12.3 pastabą *Kiti įvairūs įsipareigojimai*).

	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)	Pokytis (mln. eurų)
Auksas	14 298	13 664	634
Užsienio valiuta	10 300	7 851	2 449
Vertybiniai popieriai ir kitos priemonės	453	533	(80)
Grynieji apibrėžtų išmokų įsipareigojimai, susiję su išmokomis tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams	(129)	(103)	(26)
<b>Iš viso</b>	<b>24 922</b>	<b>21 945</b>	<b>2 977</b>

Sumos perkainojimo sąskaitose padidėjo dėl euro nuvertėjimo 2018 m. JAV dolerio, Japonijos jenos ir aukso atžvilgiu.

Perkainojimui metų pabaigoje buvo taikomi tokie užsienio valiutų kursai:

Užsienio valiutų kursai	2018	2017
JAV dolerio ir euro	1,1450	1,1993
Japonijos jenos ir euro	125,85	135,01
Kinijos ženminbi juanio ir euro	7,8751	7,8044
Euro ir SST	1,2154	1,1876
Eurai už Trojos unciją grynojo aukso	1 120,961	1 081,881

## 15 Kapitalas ir rezervai

### 15.1 Kapitalas

Pasirašytas ECB kapitalas yra 10 825 mln. eurų. Euro zonos NCB ir ne euro zonos NCB apmokėto ECB kapitalo suma sudaro 7 740 mln. eurų.

Euro zonos NCB sumokėjo visą savo pasirašyto ECB kapitalo dalį – nuo 2015 m. sausio 1 d. ši bendra suma yra 7 620 mln. eurų (žr. lentelę).

	Kapitalo raktas nuo 2015 m. sausio 1 d. <sup>42</sup> (%)	Apmokėtasis kapitalas nuo 2015 m. sausio 1 d. (mln. eurų)
<i>Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique</i>	2,4778	268
<i>Deutsche Bundesbank</i>	17,9973	1 948
<i>Eesti Pank</i>	0,1928	21
<i>Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland</i>	1,1607	126
<i>Bank of Greece</i>	2,0332	220
<i>Banco de España</i>	8,8409	957
<i>Banque de France</i>	14,1792	1 535
<i>Banca d'Italia</i>	12,3108	1 333
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0,1513	16
<i>Latvijas Banka</i>	0,2821	31
<i>Lietuvos bankas</i>	0,4132	45
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0,2030	22
<i>Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta</i>	0,0648	7
<i>De Nederlandsche Bank</i>	4,0035	433
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1,9631	213
<i>Banco de Portugal</i>	1,7434	189
<i>Banka Slovenije</i>	0,3455	37
<i>Národná banka Slovenska</i>	0,7725	84
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	1,2564	136
<b>Iš viso</b>	<b>70,3915</b>	<b>7 620</b>

Ne euro zonos NCB turi apmokėti 3,75 % savo dalies pasirašytame ECB kapitale kaip įnašą, skirtą prisidėti prie ECB veiklos išlaidų padengimo. Nuo 2015 m. sausio 1 d. bendra tokių įnašų suma sudarė 120 mln. eurų. Ne euro zonos NCB neturi teisės gauti jokios skirstytino ECB pelno dalies ir nėra įsipareigoję padengti jokių ECB nuostolių.

Ne euro zonos NCB sumokėtos sumos:

<sup>42</sup> NCB dalys ECB kapitalo pasirašymo rakte paskutinį kartą buvo keistos 2014 m. sausio 1 d. 2015 m. sausio 1 d. Lietuvai prisijungus prie euro zonos, bendra euro zonos NCB dalis ECB kapitalo pasirašymo rakte padidėjo, o bendra ne euro zonos NCB dalis sumažėjo. Daugiau pokyčių nuo to laiko nebuvo.

	Kapitalo raktas nuo 2015 m. sausio 1 d. (%)	Apmokėtasis kapitalas nuo 2015 m. sausio 1 d. (mln. eurų)
<i>Българска народна банка</i> (Bulgarijos nacionalinis bankas)	0,8590	3
<i>Česká národní banka</i>	1,6075	7
<i>Danmarks Nationalbank</i>	1,4873	6
<i>Hrvatska narodna banka</i>	0,6023	2
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1,3798	6
<i>Narodowy Bank Polski</i>	5,1230	21
<i>Banca Națională a României</i>	2,6024	11
<i>Sveriges Riksbank</i>	2,2729	9
<i>Bank of England</i>	13,6743	56
<b>Iš viso</b>	<b>29,6085</b>	<b>120</b>

## Nebalansinės priemonės

### 16 Vertybinių popierių skolinimo programos

Valdydamas nuosavas lėšas, ECB yra sudaręs susitarimą dėl vertybinių popierių skolinimo programos; pagal šį susitarimą specializuota įstaiga ECB vardu sudaro vertybinių popierių skolinimo sandorius.

Be to, pagal Valdančiosios tarybos sprendimus, ECB nusprendė leisti skolintis jo turimų vertybinių popierių, įsigytų pagal pirmąją, antrąją ir trečiąją POPP, taip pat jo turimų vertybinių popierių, įsigytų pagal VSPP ir VPRP (šie vertybiniai popieriai tinkami įsigyti ir pagal VSPP)<sup>43</sup>.

Jeigu metų pabaigoje nėra vykdamas šiuos vertybinių popierių skolinimo sandorius įkaitu pateiktų neinvestuotų grynujų pinigų, sandoriai parodomi nebalansinėse sąskaitose<sup>44</sup>. 2018 m. gruodžio 31 d. galiojusių vertybinių popierių skolinimo sandorių vertė buvo 9 646 mln. eurų (2017 m. – 13 365 mln. eurų). Iš šios sumos 4 440 mln. eurų (2017 m. – 7 173 mln. eurų) suma buvo susijusi su pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių skolinimu.

### 17 Palūkanų normų ateities sandoriai

2018 m. gruodžio 31 d. galiojo šie sandoriai užsienio valiuta, parodyti pagal metų pabaigos rinkos kainas:

Palūkanų normų ateities sandoriai užsienio valiuta	2018 sandorių vertė (mln. eurų)	2017 sandorių vertė (mln. eurų)	Pokytis (mln. eurų)
Pirkimai	13 780	6 518	7 262
Pardavimai	22 731	6 585	16 147

Šie sandoriai buvo sudaryti valdant ECB užsienio atsargas.

### 18 Palūkanų normų apsikeitimo sandoriai

2018 m. gruodžio 31 d. galiojusių palūkanų normų apsikeitimo sandorių tariamoji vertė pagal metų pabaigos rinkos kainas sudarė 519 mln. eurų (2017 m. – 416 mln. eurų). Šie sandoriai buvo sudaryti valdant ECB užsienio atsargas.

<sup>43</sup> ECB neperka vertybinių popierių pagal BSPP, todėl neturi ir atitinkamų vertybinių popierių, kuriuos galėtų skolinti.

<sup>44</sup> Jeigu metų pabaigoje yra neinvestuotų įkaitu gautų grynujų pinigų, sandoriai parodomi balansinėse sąskaitose (žr. 8 pastabą *Kiti įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms eurai* ir 10 pastabą *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurai*).



## 19 Valiutų apsisikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai

### Užsienio atsargų valdymas

2018 m. valiutų apsisikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai buvo sudaryti valdant ECB užsienio atsargas. Su 2018 m. gruodžio 31 d. galiojusiais sandoriais susijusios pretenzijos ir įsipareigojimai pagal metų pabaigos rinkos kursus sudarė:

Valiutų apsisikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)	Pokytis (mln. eurų)
Pretenzijos	2 905	2 732	174
Įsipareigojimai	2 981	2 719	262

### Likvidumo didinimo operacijos

JAV doleriais išreikštos pretenzijos ir įsipareigojimai, pagal kuriuos turi būti atsiskaitoma 2018 m., yra susiję su likvidumo JAV doleriais teikimu Eurosistemos sandorio šalims (žr. 10 pastabą *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais*).

## 20 Skolinimosi ir skolinimo operacijų administravimas

2018 m. ECB ir toliau buvo atsakingas už ES skolinimosi ir skolinimo operacijų, atliekamų pagal vidutinės trukmės finansinės pagalbos priemonę, Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonę, Europos finansinio stabilumo fondą ir Europos stabilumo mechanizmą (ESM), taip pat pagal susitarimą dėl paskolos programos Graikijai, administravimą. 2018 m. ECB apdorojo su šiomis operacijomis susijusius mokėjimus, taip pat mokėjimus, susijusius su narių pasirašytais ESM įstatinio akcinio kapitalo dalimis.

## 21 Su nagrinėjamomis bylomis susiję sąlyginiai įsipareigojimai

Keletą ieškinių ECB ir kitoms ES institucijoms yra pateikę Kipro kredito įstaigų indėlininkai, akcininkai ir skolos vertybinių popierių turėtojai. Pareiškėjai teigia patyrę finansinių nuostolių dėl teisės aktų, dėl kurių, pareiškėjų manymu, tos kredito įstaigos buvo restruktūrizuotos vykdant Kipro finansinės paramos programą. 2018 m. Europos Sąjungos Bendrasis Teismas du iš šių ieškinių atmetė dėl esmės, o šiuo metu dėl šių sprendimų Europos Sąjungos Teisingumo Teisme nagrinėjamas apeliacinis skundas. 2014 m. Bendrasis Teismas priėmė nutartį, kuriomis atmetė dvylika panašių ieškinių kaip nepriimtinas visa apimtimi, o 2016 m. Teisingumo Teismas priėmė ieškinių nepriimtumą patvirtinančius sprendimus arba ECB

palankius sprendimus. Procese, po kurio parengta finansinės paramos programa, ECB dalyvavo tik suderintai su Europos Komisija teikdamas technines konsultacijas pagal ESM steigimo sutartį ir pateikdamas neįpareigojančią nuomonę dėl Kipro bankų pertvarkymo įstatymo projekto. Todėl manoma, kad ECB nepatirs jokių su šiais ieškiniais susijusių nuostolių.

## Pastabos dėl pelno (nuostolio) ataskaitos

### 22 Grynosios palūkanų pajamos

#### 22.1 Palūkanų pajamos iš užsienio atsargų

Šiame straipsnyje parodomas palūkanų pajamos, atėmus palūkanų išlaidas, susijusias su grynosiomis ECB užsienio atsargomis:

	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)	Pokytis (mln. eurų)
Palūkanų pajamos už einamųjų sąskaitų likučius	8	5	3
Palūkanų pajamos iš pinigų rinkos indėlių	74	55	19
Palūkanų išlaidos iš atpirkimo skolinimosi sandorių	(6)	(1)	(4)
Palūkanų pajamos iš atpirkimo investavimo sandorių	44	37	7
Palūkanų pajamos iš vertybinių popierių	673	390	283
Palūkanų pajamos (išlaidos) iš palūkanų normų apskaitimo sandorių	0	(0)	0
Palūkanų pajamos iš išankstinių valiutų keitimo sandorių ir valiutų apskaitimo sandorių	68	49	20
<b>Grynosios palūkanų pajamos iš užsienio atsargų</b>	<b>862</b>	<b>534</b>	<b>327</b>

Grynosios palūkanų pajamos 2018 m. daugiausia padidėjo dėl to, kad gauta daugiau palūkanų pajamų iš portfelio JAV doleriais.

#### 22.2 Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Euro sistemoje

Šiame straipsnyje parodomas palūkanų pajamos, susijusias su ECB dalimi (8 %) visoje eurų banknotų emisijoje (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje* ir 5.1 pastabą *Pretenzijos, susijusias su eurų banknotų paskirstymu Euro sistemoje*). 2018 m. šios palūkanų pajamos buvo lygios nuliui dėl to, kad pagrindinių refinansavimo operacijų palūkanų norma visus metus buvo 0 %.

#### 22.3 Atlygis pagal NCB pretenzijas dėl pervestų užsienio atsargų

Šiame straipsnyje parodytas euro zonos NCB sumokėtas atlygis pagal jų pretenzijas dėl Europos Centriniam Bankui pervestų užsienio atsargų (žr. 11.1 pastabą *Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas*). 2018 m. šis atlygis buvo lygus nuliui dėl to, kad pagrindinių refinansavimo operacijų palūkanų norma visus metus buvo 0 %.

## 22.4 Kitos palūkanų pajamos ir kitos palūkanų išlaidos

2018 m. kitos palūkanų pajamos ir kitos palūkanų išlaidos buvo tokios:

	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)	Pokytis (mln. eurų)
Grynosios palūkanų pajamos iš pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių	1 235	1 070	164
POPP1 ir POPP2	31	48	(18)
VPRP	384	447	(63)
TPP	820	575	245
Grynosios palūkanų pajamos iš pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių	33	45	(13)
Grynosios palūkanų pajamos iš nuosavų lėšų	109	143	(34)
Grynosios palūkanų pajamos iš kito turto (įsipareigojimų)	39	19	20
<b>Grynosios kitos palūkanų pajamos</b>	<b>1 415</b>	<b>1 277</b>	<b>138</b>

ECB grynosios palūkanų pajamos iš jo turimų Graikijos vyriausybės obligacijų, įsigytų pagal VPRP, sudarė 127 mln. eurų (2017 m. – 154 mln. eurų).

## 23 Realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų

2018 m. grynosios realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų buvo tokios:

	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)	Pokytis (mln. eurų)
Grynosios realizuotosios pajamos (išlaidos) dėl kainos pokyčio	(103)	22	(126)
Grynosios realizuotosios pajamos dėl užsienio valiutos kurso ir aukso kainos pokyčio	26	139	(113)
<b>Grynosios realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų</b>	<b>(77)</b>	<b>161</b>	<b>(238)</b>

Grynosios realizuotosios pajamos (išlaidos) dėl kainos pokyčio apima realizuotąsias pajamas ir išlaidas dėl operacijų vertybiniais popieriais, palūkanų normų ateities sandorių ir palūkanų normų apsikeitimo sandorių. Grynosios realizuotosios išlaidos dėl kainos pokyčio 2018 m. susidarė daugiausia dėl realizuotojo perkainojimo nuostolio portfelyje JAV doleriais padidėjus palūkanų normoms JAV doleriais.

2017 m. pardavus nedidelę dalį atsargų JAV doleriais portfelio Kinijos ženminbi jauniais sukūrimui finansuoti tais metais susidarė vienkartinė pajamų dėl užsienio valiutos kurso pokyčio suma. 2018 m. tokių pardavimų nebuvo, tad grynosios realizuotosios pajamos dėl užsienio valiutos kurso ir aukso kainos pokyčio buvo mažesnės.

## 24 Finansinio turto ir pozicijų nurašymai

2018 m. finansinio turto ir pozicijų nurašymai buvo tokie:

	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)	Pokytis (mln. eurų)
Nerealizuotasis vertybinių popierių perkainojimo nuostolis	(64)	(79)	14
Nerealizuotasis perkainojimo nuostolis dėl valiutų kursų	(4)	(27)	22
<b>Visi nurašymai</b>	<b>(69)</b>	<b>(105)</b>	<b>36</b>

2018 m. kai kurių portfelyje JAV doleriais laikomų vertybinių popierių rinkos vertė dar sumažėjo, kartu padidėjo atitinkamas pelningumas. Dėl to per metus susidarė nerealizuotasis perkainojimo nuostolis.

Nerealizuotasis perkainojimo nuostolis dėl valiutų kursų daugiausia susidarė sumažinus ECB turimo portfelio Kinijos ženminbi juaniais vidurkinę įsigijimo vertę iki jo rinkos kurso 2018 m. pabaigoje, nes nuo praėjusių metų pabaigos ši valiuta euro atžvilgiu nuvertėjo.

## 25

### Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos (išlaidos)

	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)	Pokytis (mln. eurų)
Komisinių ir kitų atlygių pajamos	524	452	72
Komisinių ir kitų atlygių išlaidos	(13)	(12)	(1)
<b>Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos</b>	<b>511</b>	<b>440</b>	<b>71</b>

2018 m. didžiąją šiame straipsnyje parodytų pajamų sumos dalį sudarė priežiūros mokesčiai ir administracinės nuobaudos, skirtos prižiūrimiems subjektams už ES bankų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų prudencinių reikalavimų (įskaitant ECB priežiūros sprendimus) nesilaikymą. Išlaidas daugiausia sudarė pasaugos mokesčiai.

#### *Su priežiūros uždaviniais susijusios pajamos ir išlaidos*

Kad padengtų išlaidas, patiriamas vykdant priežiūros uždavinius, ECB prižiūrimiems subjektams taiko metinį mokesį. 2018 m. balandžio mėn. ECB paskelbė, kad 2018 m. iš viso bus surinkta 475 mln. eurų metinių priežiūros mokesčių. Ši suma buvo grindžiama 2018 m. numatoma 502 mln. eurų dydžio su priežiūros uždaviniais susijusių metinių išlaidų suma, atlikus koregavimą dėl i) 2017 m. surinkto 28 mln. eurų priežiūros mokesčių perviršio ir ii) sumų, grąžintų tam tikriems bankams už ankstesnius mokesčius laikotarpius<sup>45</sup>.

Atsižvelgus į faktines išlaidas, ECB patirtas vykdant su bankų priežiūra susijusius uždavinius, 2018 m. pajamos iš priežiūros mokesčių sudarė 518 mln. eurų. Dėl 2018 m. prognozuotų (502 mln. eurų) ir faktinių išlaidų (518 mln. eurų) skirtumo susidaręs 15 mln. eurų deficitas parodytas straipsnyje *Sukauptos pajamos ir*

<sup>45</sup> Remiantis 2014 m. spalio 22 d. Europos Centrinio Banko reglamento (ES) Nr. 1163/2014 dėl priežiūros mokesčių (ECB/2014/41) (OL L 311, 2014 10 31, p. 23) 5 straipsnio 3 dalimi.

*būsimųjų laikotarpių išlaidos* (žr. 6.4 pastabą *Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos*). Jis bus įtrauktas į bendrą 2019 m. mokėtinų mokesčių sumą.

ECB taip pat turi teisę skirti administracines nuobaudas prižiūrimiems subjektams už ES bankų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų prudencinių reikalavimų (įskaitant ECB priežiūros sprendimus) nesilaikymą. Į susijusias pajamas neatsižvelgiama skaičiuojant metinį priežiūros mokestį. Ši suma parodoma kaip pajamos ECB pelno (nuostolio) ataskaitoje ir paskirstoma euro zonos NCB taikant ECB pelno paskirstymo tvarką. 2018 m. pajamos iš prižiūrimiems subjektams skirtų nuobaudų sudarė 6 mln. eurų.

Todėl 2018 m. su priežiūros uždavinių vykdymu susijusios ECB pajamos buvo tokios:

	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)	Pokytis (mln. eurų)
Priežiūros mokesčiai	518	437	81
<i>iš jų:</i>			
<i>su svarbiais subjektais ar svarbiomis grupėmis susiję mokesčiai</i>	473	397	76
<i>su mažiau svarbiais subjektais ar mažiau svarbiomis grupėmis susiję mokesčiai</i>	45	39	5
Skirtos administracinės nuobaudos	6	15	(9)
<b>Visos su bankų priežiūros uždaviniais susijusios pajamos</b>	<b>524</b>	<b>452</b>	<b>72</b>

Su bankų priežiūra susijusios išlaidos susidaro dėl tiesioginės svarbių subjektų priežiūros, stebėjimo, kaip vykdoma mažiau svarbių subjektų priežiūra, ir horizontaliųjų uždavinių vykdymo bei specializuotų paslaugų teikimo. Į jas įskaitomos ir išlaidos, susijusios su pagalbinėmis veiklos sritimis: patalpų, žmogiškųjų išteklių valdymo, administracinių paslaugų, biudžeto planavimo ir kontrolės, apskaitos, teisinių, komunikacijos ir vertimo paslaugų, vidaus audito, statistikos ir informacinių technologijų, kurios reikalingos su priežiūra susijusiems ECB įsipareigojimams vykdyti.

2017 m. nebuvo aišku, ar bus surinkta vienam prižiūrimam subjektui ECB skirtų 11 mln. eurų dydžio administracinių nuobaudų suma, todėl metų pabaigoje buvo sudarytas visos šios pretenzijos sumos dydžio specialusis atidėjiny (žr. 31 pastabą *Kitos išlaidos*). Skaičiuojant metinį priežiūros mokestį į susijusias išlaidas neatsižvelgiama, tačiau jos įtraukiamos į ECB pelno (nuostolio) ataskaitą ir atitinkamai sumažinamas grynasis rezultatas. Visos prižiūrimiems subjektams 2018 m. skirtos administracinės nuobaudos per metus buvo surinktos arba numatomos surinkti.

2018 m. visos faktinės išlaidos, susijusios su ECB priežiūros uždaviniais, buvo išskaidytos į tokias dalis:

	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)	Pokytis (mln. eurų)
Darbo užmokestis ir kitos išmokos	246	215	31
Nuoma ir pastatų priežiūra	59	53	6
Kitos veiklos išlaidos	213	169	44
<b>Su bankų priežiūros uždaviniais susijusios išlaidos, į kurias atsižvelgiama skaičiuojant priežiūros mokestį</b>	<b>518</b>	<b>437</b>	<b>81</b>
Specialusis atidėjiny (abejotinoms administracinėms nuobaudoms)	-	11	(11)
<b>Visos su bankų priežiūros uždaviniais susijusios išlaidos</b>	<b>518</b>	<b>448</b>	<b>70</b>

Išaugus vidutiniam ECB Bankų priežiūros tarnyboje dirbančių tarnautojų skaičiui, padidėjo darbo užmokesčio ir kitų išmokų suma. Kitos veiklos išlaidos daugiausia padidėjo dėl išorės konsultantų paslaugų, kurių reikėjo atliekant išsamius vertinimus ir prisidedant prie EBI testavimo nepalankiausiomis sąlygomis. Šį padidėjimą lėmė ir su IT susijusios išlaidos, nes IT sistemų padaugėjo ir jos tapo sudėtingesnės.

## 26 Pajamos iš nuosavybės vertybinių popierių ir dalyvavimo nuosavybės priemonėse

Į šį straipsnį įtraukti dividendai, gauti už ECB turimas TAB akcijas (žr. 6.2 pastabą *Kitas finansinis turtas*).

## 27 Kitos pajamos

Kitos įvairios pajamos 2018 m. daugiausia susidarė iš sukauptų euro zonos NCB įmokų, skirtų ECB išlaidoms, patirtoms vykdant bendrus Eurosistemos projektus, padengti.

## 28 Personalo išlaikymo išlaidos

2018 m. personalo išlaikymo išlaidos buvo tokios:

	2018 (mln. eurų)	2017 (mln. eurų)	Pokytis (mln. eurų)
Darbo užmokestis ir išmokos <sup>46</sup>	398	350	47
Tarnautojų draudimas	19	15	4
Išmokos tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams, kitos ilgalaikės išmokos ir išeitinės išmokos	98	169	(71)
Kitos personalo išlaikymo išlaidos	1	1	(0)
<b>Iš viso</b>	<b>515</b>	<b>535</b>	<b>(20)</b>

<sup>46</sup> Darbo užmokestis ir išmokos iš esmės yra nustatyti pagal Europos Sąjungos darbo užmokesčio sistemą ir yra su ja palyginami.

Vidutinis tarnautojų skaičius, išreikštas etato ekvivalentais<sup>47</sup>, buvo 3 546 (2017 m. – 3 254), iš jų 337 (2017 m. – 330) ėjo vadovaujamas pareigas.

Dėl mažesnių išlaidų, susijusių su išmokomis tarnautojams pasibaigus jų darbo santykiams, kitomis ilgalaikėmis išmokomis ir išėtinėmis išmokomis, personalo išlaikymo išlaidos 2018 m. sumažėjo. Šį sumažėjimą lėmė tai, kad i) vienkartinių išlaidų suma, susijusi su laikinos CTS programos diegimu, buvo įtraukta 2017 m. ir ii) skaičiuojant 2018 m. gautų tarnybos paslaugų vertę buvo pritaikyta didesnė diskonto norma (žr. 12.3 pastabą *Kiti įvairūs įsipareigojimai*). Susidariusį sumažėjimą iš dalies atsvėrė didesnis vidutinis ECB tarnautojų skaičius 2018 m.

### *Vykdamosios valdybos ir Priežiūros valdybos narių atlygis*

Vykdomosios valdybos ir ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams mokama bazinė alga ir išmokos būstui bei reprezentacinėms reikmėms. Pirmininkui, vietoj išmokos būstui, suteikiama ECB priklausanti oficiali rezidencija. Vadovaujantis Europos Centrinio Banko personalo įdarbinimo sąlygomis, abiejų valdybų nariai, atsižvelgiant į asmenines aplinkybes, gali turėti teisę gauti namų ūkio, vaiko ir mokslo išmokas. Iš bazinės algos išskaitomas mokestis, mokamas Europos Sąjungos naudai, taip pat daromi atskaitymai pensijai, sveikatos draudimui ir draudimui nuo nelaimingų atsitikimų, o išmokos neapmokestinamos ir iš jų nedaromi atskaitymai pensijai.

2018 m. Vykdomosios valdybos nariams ir ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams (išskyrus nacionalinių priežiūros institucijų atstovus) buvo mokamos tokios bazinės algos<sup>48</sup>:

<sup>47</sup> Etato ekvivalentas yra rodiklis, gautas palyginus tarnautojo dirbtų valandų skaičių su visu etatu dirbančio tarnautojo darbo valandų skaičiumi. Į šį skaičių įtraukti tarnautojai, dirbantys pagal nuolatines, terminuotąsias arba trumpalaikes darbo sutartis, ir ECB absolventų programos dalyviai, taip pat tarnautojai, išėję motinystės ar ilgų atostogų. Nemokamų atostogų išėję tarnautojai neįtraukti.

<sup>48</sup> Parodomos apmokestinamos sumos, t. y. prieš mokesčių, mokamų Europos Sąjungos naudai, išskaitymą.



	2018 (eurais)	2017 (eurais)
Mario Draghi (Pirmininkas)	401 400	396 900
Vítor Constâncio (pirmininko pavaduotojas iki 2018 m. gegužės mėn.)	143 360	340 200
Luis de Guindos Jurado (pirmininko pavaduotojas nuo 2018 m. birželio mėn.)	200 704	-
Peter Praet (Valdybos narys)	286 704	283 488
Benoît Cœuré (Valdybos narys)	286 704	283 488
Yves Mersch (Valdybos narys)	286 704	283 488
Sabine Lautenschläger (Valdybos narė)	286 704	283 488
<b>Iš viso ECB vykdomajai valdybai</b>	<b>1 892 280</b>	<b>1 871 052</b>
<b>Iš viso Priėžiūros valdybai (ECB įdarbintiems nariams)<sup>49</sup></b>	<b>793 064</b>	<b>793 817</b>
<i>iš jų:</i>		
<i>Danièle Nouy (Priėžiūros valdybos pirmininkė)</i>	<i>286 704</i>	<i>283 488</i>
<b>Iš viso</b>	<b>2 685 344</b>	<b>2 664 869</b>

Abiejų valdybų nariams išmokėtos išmokos ir už juos sumokėtos įmokos pagal ECB sveikatos draudimo ir draudimo nuo nelaimingų atsitikimų planus sudarė 835 371 eurą (2017 m. – 852 998 eurus).

Buvusiems valdybų nariams ir jų išlaikytiniams išmokėtos pensijos, įskaitant išmokas pasibaigus darbo santykiams, ir įmokos į sveikatos draudimo ir draudimo nuo nelaimingų atsitikimų planus sudarė 3 216 410 eurų (2017 m. – 857 476 eurus)<sup>50</sup>. 2018 m. į šią bendrą sumą įtraukta buvusiam Valdybos nariui vietoj būsimų pensijų išmokų išmokėta vienkartinė išėjimo į pensiją išmoka.

## 29 Administracinės išlaidos

Šis straipsnis, kurio vertė 525 mln. eurų (2017 m. – 463 mln. eurų), apima visas kitas einamąsias išlaidas, susijusias su konsultantų paslaugomis, informacinėmis technologijomis, patalpų nuoma ir priežiūra, nekapitalizuotinas prekes ir įrangą, kitas paslaugas ir pirkimus, taip pat su personalu susijusias išlaidas, įskaitant mokymą, įdarbinimą, persikėlimo ir apgyvendinimo išlaidas.

2018 m. padidėjimą daugiausia nulėmė išlaidos išorės konsultantų paslaugoms ir informacinėms technologijoms.

## 30 Banknotų gamybos paslaugos

Šios išlaidos susidarė daugiausia dėl tarpvalstybinio eurų banknotų pervežimo tarp banknotų spaustuvių ir NCB pristatant naujus banknotus bei banknotų pervežimo tarp NCB kompensuojant jų trūkumą perteklinėmis atsargomis. Šias išlaidas centralizuotai padengia ECB.

<sup>49</sup> Į šią bendrą sumą neįtraukta Priėžiūros valdybos pirmininko pavaduotojos Sabine Lautenschläger alga. Ji nurodyta prie kitų Vykdomosios valdybos narių algų.

<sup>50</sup> Dėl pelno (nuostolio) ataskaitoje parodytos grynosios sumos, susijusios su dabartinių Vykdomosios valdybos ir Priėžiūros valdybos narių pensijų susitarimais, žr. 12.3 pastabą *Kiti įvairūs įsipareigojimai*.

## 31 Kitos išlaidos

2017 m. šį straipsnį sudarė specialusis atidėjiny s dėl administracinių nuobaudų, kurias ECB skyrė vienam prižiūrimam subjektui ir dėl kurių surinkimo nebuvo pagrįsto aiškumo. 2018 m. į šį straipsnį išlaidų įtraukta nebuvo.

## Įvykiai po balanso

### 32 Kas penkerius metus atliekamas ECB kapitalo pasirašymo rakto koregavimas

Pagal ECBS statuto 29 straipsnį ECB kapitalo pasirašymo rakte NCB priskirti svoriai koreguojami kas penkerius metus<sup>51</sup>. Ketvirtas toks koregavimas nuo ECB įsteigimo atliktas 2019 m. sausio 1 d.:

---

<sup>51</sup> Šie svoriai taip pat koreguojami pasikeitus NCB, kurie moka įnašus į ECB kapitalą, skaičiui. Tai ES valstybių narių NCB.

	Kapitalo raktas nuo 2019 m. sausio 1 d. (%)	Kapitalo raktas 2018 m. gruodžio 31 d. (%)
<i>Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique</i>	2,5280	2,4778
<i>Deutsche Bundesbank</i>	18,3670	17,9973
<i>Eesti Pank</i>	0,1968	0,1928
<i>Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland</i>	1,1754	1,1607
<i>Bank of Greece</i>	1,7292	2,0332
<i>Banco de España</i>	8,3391	8,8409
<i>Banque de France</i>	14,2061	14,1792
<i>Banca d'Italia</i>	11,8023	12,3108
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0,1503	0,1513
<i>Latvijas Banka</i>	0,2731	0,2821
<i>Lietuvos bankas</i>	0,4059	0,4132
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0,2270	0,2030
<i>Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta</i>	0,0732	0,0648
<i>De Nederlandsche Bank</i>	4,0677	4,0035
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	2,0325	1,9631
<i>Banco de Portugal</i>	1,6367	1,7434
<i>Banka Slovenije</i>	0,3361	0,3455
<i>Národná banka Slovenska</i>	0,8004	0,7725
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	1,2708	1,2564
<b>Tarpinė euro zonos NCB suma</b>	<b>69,6176</b>	<b>70,3915</b>
<i>Българска народна банка (Bulgarijos nacionalinis bankas)</i>	0,8511	0,8590
<i>Česká národní banka</i>	1,6172	1,6075
<i>Danmarks Nationalbank</i>	1,4986	1,4873
<i>Hrvatska narodna banka</i>	0,5673	0,6023
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1,3348	1,3798
<i>Narodowy Bank Polski</i>	5,2068	5,1230
<i>Banca Națională a României</i>	2,4470	2,6024
<i>Sveriges Riksbank</i>	2,5222	2,2729
<i>Bank of England</i>	14,3374	13,6743
<b>Tarpinė ne euro zonos NCB suma</b>	<b>30,3824</b>	<b>29,6085</b>
<b>iš viso</b>	<b>100,0000</b>	<b>100,0000</b>

## Poveikis ECB apmokėjimui kapitalui

Dėl 0,7739 procentinio punkto mažesnio bendro euro zonos NCB (jie pasirašytą kapitalą yra visiškai apmokėję) svorio pasirašytame ECB kapitale ir atitinkamai padidėjusio ne euro zonos NCB (jie yra apmokėję tik 3,75 % jų pasirašyto kapitalo) svorio, 2019 m. sausio 1 d. ECB apmokėtasis kapitalas iš viso sumažėjo 81 mln. eurų.

## Poveikis NCB pretenzijoms, atitinkančioms į ECB pervestas užsienio atsargas

Pagal ECBS statuto 30.2 straipsnį NCB įnašai į ECB pervedamas užsienio atsargas nustatomi proporcingai jų daliai pasirašytame ECB kapitale. Dėl euro zonos NCB (kurie yra pervedę užsienio atsargas į ECB) svorio sumažėjimo pasirašytame ECB kapitale taip pat buvo atitinkamai pakoreguotas šį pervedimą atitinkantis pretenzijų dydis. 2019 m. sausio 1 d. jis sumažėjo 448 mln. eurų. Ši suma buvo grąžinta euro zonos NCB.

## 33 Papildomas ECB kapitalo rakto pakeitimas

Dėl numatomo<sup>52</sup> Jungtinės Karalystės pasitraukimo iš Europos Sąjungos 2019 m. ir kartu *Bank of England* pasitraukimo iš ECBS, likusiems NCB priskirti svoriai ECB kapitalo pasirašymo rakte 2019 m. vėl turėtų keistis.

---

<sup>52</sup> Atsižvelgiant į lūkesčius tą dieną, kai Vykdomoji valdyba suteikė leidimą ECB 2018 m. metinės ataskaitas teikti Valdančiajai tarybai tvirtinti.

## **INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT**

To the President and Governing Council  
of the European Central Bank  
Frankfurt am Main

### **Report on the Audit of the financial statements**

#### ***Opinion***

We have audited the financial statements of the European Central Bank (the Entity), which comprise the balance sheet as at 31 December 2018, the profit and loss account and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view of the financial position of the Entity as at 31 December 2018, and of the results of its financial operations for the year then ended in accordance the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), as amended.

#### ***Basis for Opinion***

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Entity in accordance with the German ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements, which are consistent with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

#### ***Other Information***

The Executive Board is responsible for the other information. The other information comprises the information included in the ECB's annual report and the management report, but does not include the financial statements of the ECB and our auditor's report thereon.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information and we do not express any form of assurance conclusion thereon.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit or otherwise appears to be materially misstated.

***Responsibilities of the European Central Bank's Executive Board and those charged with Governance for the Financial Statements***

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), as amended, and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Executive Board is responsible for assessing the European Central Bank's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Entity's financial reporting process.

***Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements***

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the planning and performance of the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.

- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the entity's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We are required to communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

Frankfurt am Main, 13 February 2019

Baker Tilly GmbH & Co. KG  
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft  
(Düsseldorf)

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Hüsemann".

Ralph Hüsemann  
Wirtschaftsprüfer

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Fischer".

Dr. Stefan Wolfgang Fischer  
Wirtschaftsprüfer



*Šis dokumentą ECB pateikia kaip ECB išorės auditoriaus išvados neoficialų vertimą. Esant neatitikimams, vadovaujamosi „Baker Tilly“ pasirašyta versija anglų k.*

## **NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA**

Europos Centrinio Banko  
Pirmininkui ir valdančiajai tarybai  
Frankfurtas prie Maino

### **Išvada dėl finansinių ataskaitų audito**

#### ***Nuomonė***

Mes atlikome Europos Centrinio Banko (toliau – Subjekto) finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2018 m. gruodžio 31 d. balansas, pelno (nuostolio) ataskaita, apskaitos politikos santrauka ir kitos aiškinamosios pastabos, auditą.

Mūsų nuomone, toliau pateikiamose finansinėse ataskaitose pateiktas tikras ir teisingas Subjekto 2018 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ir tada pasibaigusių metų finansinės veiklos rezultatų vaizdas pagal Valdančiosios tarybos nustatytus principus, išdėstytus 2016 m. lapkričio 3 d. ECB sprendime (ES) 2016/2247 dėl Europos Centrinio Banko metinės atskaitomybės (ECB/2016/35), su pakeitimais.

#### ***Nuomonės pagrindas***

Mes atlikome auditą pagal tarptautinius audito standartus (TAS). Pagal šiuos standartus mums kylančios pareigos išsamiau aprašytos mūsų ataskaitos dalyje *Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą*. Esame nepriklausomi nuo Subjekto, kaip nustatyta pagal Vokietijos etikos reikalavimus, taikomus mūsų atliekamam finansinių ataskaitų auditui ir suderintus su Tarptautinės buhalterijų etikos standartų valdybos parengto Buhalterijų profesionalų etikos kodekso nuostatomis. Mes atlikome ir kitas pagal šiuos reikalavimus mums nustatytas etikos pareigas. Manome, kad mūsų gauti audito įrodymai yra pakankami ir pagrįsti, todėl jais remdamiesi galime pareikšti savo nuomonę.

#### ***Kita informacija***

Vykdomoji valdyba atsakinga už kitą informaciją. Ši informacija apima į ECB metų ir vadovybės ataskaitas įtrauktą informaciją, bet neapima ECB finansinių ataskaitų ir mūsų audito išvados apie jas.

Mūsų nuomonė dėl finansinių ataskaitų šios kitos informacijos neapima ir apie ją nepateikiame jokios užtikrinimo išvados.

Mūsų pareiga, atliekant finansinių ataskaitų auditą, yra perskaityti šią kitą informaciją ir įvertinti, ar ji nėra iš esmės nesuderinama su finansinėmis ataskaitomis ar audito metu įgytomis žiniomis ir ar ji neatrodo kitaip reikšmingai iškraipyta.

### ***Europos Centrinio Banko vykdomosios valdybos ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas***

Vykdomoji valdyba yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą, laikantis Valdančiosios tarybos nustatytų principų, išdėstytų 2016 m. lapkričio 3 d. ECB sprendime (ES) 2016/2247 dėl Europos Centrinio Banko metinės atskaitomybės (ECB/2016/35), su pakeitimais, ir už tokią vidaus kontrolę, kokią Vykdomoji valdyba mano esant būtina rengiant finansines ataskaitas, kuriose nebūtų reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Vykdomoji valdyba yra atsakinga už tai, kad rengiant finansines ataskaitas būtų įvertinamas Europos Centrinio Banko gebėjimas tęsti veiklą, atskleidžiama, jei taikoma, su veiklos tęstinumu susijusi informacija ir kad finansinės ataskaitos būtų rengiamos vadovaujantis veiklos tęstinumo principu.

Už valdymą atsakingi asmenys yra atsakingi už Subjekto finansinės atskaitomybės proceso bendrą priežiūrą.

### ***Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą***

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra dėl apgaulės ar klaidos atsiradusių reikšmingų iškraipymų, ir parengti auditoriaus ataskaitą su mūsų nuomone. Pakankamas užtikrinimas yra aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad reikšmingi iškraipymai, jei jų būtų, kiekvieną kartą bus nustatyti pagal TAS atliekamo audito metu. Iškraipymas gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos ir yra laikomas reikšmingu, jeigu pagrįstai manoma, kad jis vienas arba kartu su kitais iškraipymais gali turėti įtakos ekonominiams vartotojų sprendimams, priimamiems remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Kadangi auditas atliekamas pagal TAS, planuodami ir vykdydami auditą vadovaujamės savo profesiniu sprendimu ir laikomės profesinio skepticizmo. Mes taip pat:

- nustatome ir įvertiname reikšmingo iškraipymo, atsiradusio finansinėse ataskaitose dėl apgaulės ar klaidos, riziką, planuojame ir įgyvendiname audito procedūras kaip tinkamą atsaką į šią riziką ir surenkame audito įrodymus, kurie yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti. Rizika, kad nebus nustatytas dėl apgaulės atsiradęs reikšmingas iškraipymas, yra didesnė negu rizika, kad nebus nustatytas dėl klaidos atsiradęs reikšmingas iškraipymas, nes apgaulė gali būti įvairi: slaptas susitarimas, klatojimas, tyčinis neveikimas, klaidingas faktų pateikimas arba vidaus kontrolės nepaisymas;

- išsiaiškiname, kaip veikia vidaus kontrolė, kad, atsižvelgę į esamas aplinkybes, galėtume parinkti tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad pareikštume nuomonę apie subjekto vidaus kontrolės veiksmingumą;
- įvertiname taikomos apskaitos politikos tinkamumą ir vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų bei atskleistos susijusios informacijos pagrįstumą;
- padarome išvadą, ar vadovybė tinkamai vadovavosi veiklos tęstinumo principu, ir, remdamiesi gautais audito įrodymais, sprendžiame, ar yra kokių nors reikšmingų neaiškumų, susijusių su įvykiais ar sąlygomis, kurie gali sukelti rimtų abejonių dėl subjekto sugebėjimo tęsti veiklą. Jeigu priename išvadą, kad reikšmingas neaiškumas egzistuoja, privalome audito ataskaitoje atkreipti dėmesį į finansinėse ataskaitose atskleistą atitinkamą informaciją arba, jeigu informacijos atskleidimas yra netinkamas, atitinkamai pakoreguoti savo nuomonę. Savo išvadas parengiame vadovaudamiesi iki mūsų audito ataskaitos parengimo dienos gautais audito įrodymais;
- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, taip pat informacijos atskleidimą ir tai, ar sandoriai ir įvykiai finansinėse ataskaitose pateikti teisingai.

Mes privalome informuoti už valdymą atsakingus asmenis apie, be kitų dalykų, planuojamą audito apimtį, jo atlikimo laiką ir reikšmingus audito metu nustatytus faktus, įskaitant audito metu nustatytus svarbius vidaus kontrolės trūkumus.

Frankfurtas prie Maino, 2019 m. vasario 13 d.

Baker Tilly GmbH & Co. KG  
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft  
Düsseldorf

Ralph Hüsemann  
Wirtschaftsprüfer

Dr. Stefan Wolfgang Fischer  
Wirtschaftsprüfer

## Pastaba dėl pelno (nuostolio) paskirstymo

Ši pastaba nėra ECB 2018 m. finansinių ataskaitų dalis.

Pagal ECBS statuto 33 straipsnį ECB grynasis pelnas skirstomas tokia seka:

- (a) suma, kurią nustato Valdančioji taryba ir kuri negali būti didesnė kaip 20 % grynojo pelno, perduodama į bendrąjį atsargų fondą, kuris negali sudaryti daugiau kaip 100 % kapitalo;
- (b) likęs grynasis pelnas paskirstomas ECB dalininkams proporcingai jų apmokėtoms dalims.<sup>53</sup>

Jeigu ECB patiria nuostolį, jį galima padengti iš ECB bendrojo atsargų fondo, o prireikus, Valdančiosios tarybos sprendimu, iš atitinkamų finansinių metų pinigų politikos pajamų proporcingai ir neviršijant NCB pagal ECBS statuto 32.5 straipsnio paskirstytų sumų<sup>54</sup>.

2018 m. ECB grynasis pelnas sudarė 1 575 mln. eurų. Valdančiosios tarybos sprendimu, 2019 m. sausio 31 d. atliktas tarpinis pelno paskirstymas (1 191 mln. eurų) euro zonos NCB. Be to, Valdančioji taryba nusprendė euro zonos NCB paskirstyti ir likusią pelno dalį (384 mln. eurų).

	2018 m. (mln. eurų)	2017 m. (mln. eurų)
Metų pelnas	1 575	1 275
Tarpinis pelno paskirstymas	(1 191)	(988)
Pelnas po tarpinio pelno paskirstymo	384	287
Likusio pelno paskirstymas	(384)	(287)
<b>Iš viso</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

<sup>53</sup> Ne euro zonos NCB neturi teisės gauti jokios ECB pelno dalies ir nėra įsipareigoję padengti jokių ECB nuostolių.

<sup>54</sup> Pagal ECBS statuto 32.5 straipsnį NCB pinigų politikos pajamų suma paskirstoma NCB proporcingai jų apmokėjimui ECB kapitalo daliai.

© Europos Centrinis Bankas, 2019 m.

Pašto adresas 60640 Frankfurtas prie Maino, Vokietija  
Telefonas +49 69 1344 0  
Svetainė [www.ecb.europa.eu](http://www.ecb.europa.eu)

Visos teisės saugomos. Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

Terminai ir santrumpų paaiškinimai pateikiami [ECB glosarijuje](#) (tik anglų k.).

PDF ISBN 978-92-899-3700-9, ISSN 2443-4868, doi:10.2866/077735, QB-BS-19-001-LT-N